7571

I

Bibl. Jag.

Mowy przy Aktach Zalotnych.

Pierwsza mowa przy przyiezdzie w dziewosłęby o Pannę prosic.

Swięty y nieodmienny Dekret Naywyższego Pana Stwor:
ce wszystkiego Narodu ludzkiego iest moy Mciwy Panie
także moja wielce M. Panno ktore stworzywszy człowie:
ka na wyobrażenie swoje y swiatu wszystkiego Oekonomia y Sza:
farstwo albo gospodarstwo jemu zlecewszy powiedział. Nie jest
dobrze człowiekowi bydz samym. A racyą y przyczynę te:
go daie Krol bardzo mądry, gdy mowi. Niedobrze człowie:
kowi samemu, albowiem gdy upadnie niema ktoby go ratowa:
wał. To wszystko acz wszyscy doswiadczeniem wyczy:
szenia około prac trudnosci y innych robot się bawiący
dosyc przyznac musiemy, tak osobliwie Jego Mosc Pan
N. skutek do rozsądku takowego uczuł, gdy do zacnych
Rodzicow swoich w sprawach domowych y rzeczy pospolitey
wyćwiczony, onemi się pore czasy zabawiac nie przestał
umyslił sobie obrac przyjaciela takowegosz y ktorymby pra:
ce tych swoich zażywaiąc, od niego w przypadkach roznych
ktorym z nas każdy podlegac musi, mogł bydz poratowa:
ny. Widząc jednak Zacny dom y familią WM. Mciwego
Pana wdzięcznosc cnoty y insze ktore do tego należą
zacne przymioty Rzeczypospolitey wiadome y pozyteczne
Błogosławienstwem Panskim hoynie opatrzony. przez nas
przyjaciol swoich sługę zawsze gotow będąc tak WM
Mciwemu Panu tak y zacnemu Domowi y familii WM. Mciwego
Pana prosi abys W Mciwy Pan iego własnie swą przyiazny
oney iemu wzawiązey przeciwko domowi W. mego M. Pana
chęc y szczerliwosci nie odmawiał. A w tym czego wzglę:
dem przedsięwzięcia swego przez nas żąda, łaski swey ktoo:
rą y powtore prosimy zażywszy, nie oddalał przyiacielem a
Kleynotem z błogosławienstwa Panskiego sobie danym kto:
ry sobie zacnym domu W. M. Pana upodobał sobie za
syna y sługę szczerliwego zniewolił. Rozumie y znamy

24/49

wespol łaskę w WMM Pana zezaywszy na nadze:
nieuczciwe, a wprzod na wychowanie y curyczę nie mło:
dychlat Jeo Mći na nas przyiaciol Jeo Mći sobie chot:
nego sługę do konca zniewolie y towarzyszem wiecznym
przebaczye nie będziesz raczył.

Druga mowa otymze przy przyrzeczeniu na Względy.

Jakoszkgro Jeo Mći, Pan ... doznał wielkiey chęci y
łaski dziś mego Mciego Pana, a to naprzod przypatry:
wszy się dzielnosci, cnotom, zasługom przeciw Rzeczy
pospolitey zacney familiey WMM Pana, potym też
ehętney, a nieomylney łasce w mego Mciego Pana czasu
swiezego będąc doznawszy zatajonych na on czas z:
skier chęci zamysłow ystług swoich teraz szeroce roz:
zażonych utulić y pokryć iusz więcey niemoze. Roz:
maite stany ludzkie terminy od Boga sobie naznaczone
maia, a tak jako komu Bog co do stanu podał, tego iusz
odmięnić nie moze. Naywyższy do stanu jego Mći stanu
małzenskiego kondycyą podał, y drogę wdom zacny
WMM P zaznaiomoscią y częstym przybywaniem na:
znaczył: bo jesli małżonka tylko od Boga samego
inaczey nic nie mozemy, tylko ze słusznie wprzod do
wszelakiego usługowania, zatym do spowinowacenia
się z zacnym domem y familią WMM Pana przez nas przy:
iaciol y sług swoich zmierza y poniewasz usilnie być wiernym
przyia ciałem od Boga, znac że nietylko nielekkomyslny affekt
młodosci, ale ani lekkomyslną rządzą zapędza prosbę naszę
do WMM Pana ale władzą wszechmogącego iako nas tusz
tak y stan Jego Mći do obrania przyiaciela w domu WMM
Pana ordynowała. Nadto nie dawno czas iako od dawnych
i y szczerliwosci z szczerego affektu WMPanu uznał takze
od WMM Pana wraz z mną łaskę y powolnosci za ktorą iako
za pewnym wodzem idąc smie o Klejnot zacnego domu WM
M M Pana uciechę y ozdobę rodzicielską o niewatpliwe:

go

go przyiaciela twoi rządac, y z pokorą aunisonghią iako może bydź proszę nie uymuiąc poriedky, żeby nie tylko sługą ale y synem W. M. M. Pana wszelakim zamysłem z czerochgenym bydź mogł. Jnnymi z nami wespoł o tasce W. M. M. Pana że W. M. M. Pan oczy obrociwszy na postępku uczciwe, wychowanie, na sprawy, y poważne nadzienie Jego Mći na nas przyiacioł Jego Mość prośbę sobie Jego Mći do końca zniewolić, y onego w tym oco prosi nabawić będziesz raczył.

Trzecia mowa o Pannę.

Wszytkie rzeczy, Mći Panie którego kolwiek okręgiem nieba wysokiego natych niskosciach są ograniczone y oczerkilowane, cokolwiek czynią y sprawują to wszytko za rządem y dyrigowaniem dwu Panow: z ktorych ieden Bog Naywyższy, uformowawszy drugiego, to iest naturę albo przyrodzenie naszeludzi wroznestany podzieliwszy, rowne im bez zabawy y przeczotowania zostawiał. A iako rządca mądry y potężny, rozumem człowieka nad insze stworzenia obdarzywszy naturę iego tak ukształtował, że nadzy woli niczego człowiek uczynić nie śmie, tylko żeby był z rey postuszeństwa iey chętliwa: ny, y czoła przetartego. Ci dway Panowie sprawili, żeby człowiek wkoleiach stanu swego był zatrzymany, a sprawią, aby o krotkim wieku swego terminie widząc o sprawie się starał, y pamiątkę po sobie zostawił. A stara się oto acz według rozmaitości stanow rozmaicie mowie. W rycerskim iednak męstwem, dzielnoscią, y rownych po sobie zabłogosławieństwem Panskim potomkami zostawieniem. Oto acz dawno Jego Mść Pan N. starać się usiłując Rzeczypospolitey, y zacnymi a prawie daleko słynącym postempkom się przypatrzywszy teraz iusz więcey zamysłow y usiłowania zahamować nie chce, lamulca do zachowania ich nie maiąc. Oto usilność iest dom zacny, y familia Wmci m m Pana widząc gobowiem

w cnoty Oycziste ubogaconym w zasługi Rzeczypospolitey dobne opatrzonym w potomku, ktoremu przodkow swoich idą-ce: za Błogosławieństwem Pańskim hoynie rozkwitne urony, nie wątpił ozwac się sługą W. M. M. Pana ze zachętnymy y życzliwemi służbami Jego Mści nimi nie gardząc zawie-dnego sługę y syna, towarzyszem do stanu przedwiecznego opatrzywszy, przyiąć będziesz raczył.

Dziękowanie za obiecaną Pannę

Jako się przedtym rzekło moy Mści Panie że tam kędy, wola Nay-wyższego Pana przystępuie, za rządzeniem y ordynacyą iego wszystko się szczęśliwie powodzi. Ponieważ on sercem człowieka każdego kieruie a osobliwie w sprawach takich ktore częstokroć acz z wielką chęcią y usilneymością iednane bywaią. Nieprzyiaciel iednak ludzkiego narodu one targąc y rozrywac zwykł (dosyc) znakow woly Bozey, w przedsię-wzięciu Jego Mci posłanych wdzięcznie przyiąc, y Jego Mości iako przedtym przytomnego, tak y teraz choć z daleka nie sercem z życzliwości odległego, y odrzącnego domu swego W. M. M. Pana oddalić nie raczył, trzyma na potym o łasce W. M. M. Pana że wszytkie iego znaki ktoremy bę chcąc y łaskę W. M. Pana przeciwko zacnemu domowi y familiey W. M. oświad-czac będziesz chciał wdzięcznie będą przyięte, y co sam Bog teraz z obudwu stron sprawi szczęśliwie uzupełnione.

Drugie Dziękowanie

Inaczey rzec nie mogę Mciwy Panie iedno to co niekie-dy powiedział ieden z Poetow

Gdy co sam Bog wnet sprawić chce, na iego zdanie
Wszytko się po stac musi nad ludzkie mniemanie

Rzec niemożemy, aby ta sprawa nie była z rządzenia dekretem Stworce nas wszytkich ponieważ na żądanie Jego Mości ktore on sam do zacnego domu W. M. M. P. obrocił chęci y ochotę tak przy potomnym Jego Mci iako y przy nas nie zmarzczonym czołem iest okazano. Ten sam niech sprawi, aby to wszytko co zaczął, w sercach stron obudwu do skutku samego tłumiąc przeszkody wszelakie ktore do tego przedsięwzięcia wyniku bywac pogotowiu przywieść raczył. To obiecuiemy, [illegible]

chęci y usługach Jego Mći które wziął przeciw zacnemu domowi
w M. Mciwego Pana namniey nie zeydzie.

Trzecie Dziękowanie otymże.

Acżkolwiek wielkie są wszerzaki ludzkich wtymże sprawach
które wiodą do nieustawiczności, y wątpienia wielkiego iednak
daleko większe są terminy, y dekreta Boga wszechmocnego któ:
re gdyby się wielą dokumentow pokazać mogły, on iednak opu:
ściwszy, nietelny dokument iest czasu teraznieyszego nam tak z
strony, WMMP iako z strony Jego Mći od którego iesteśmy,
postawny uczynieni. Niechże to wszystko stateczenie sam do koń:
ca kierue, aby W.M.M. Pan wchęci swoiey przeciwko Jego Mości
y Jego Mći także wusługach y przedsięwzięciu swoim prze:
ciwko zacnemu domowi WMM Pana statecznie trwał. Na:
czym iż JM nie zeydzie namniey, nie wątpiemy.

Mowa przy oddawaniu upominkow od Pana Młodego.

Wiadoma rzecz iest Mnie wielce Mća Panno że żeden dru:
giemu nic tak drogiego darować nie może, iako sam siebie, a
zwłaszcza tam kędy się albo równość albo też równość iakakolwiek
znaydzie. Tak się upodobało Stworcy Naywyższemu że da:
wszy iednemu człowiekowi wmoc to wszystko co od którego zay:
rzeć może nic mu zacnieyszego nad zdrowie y żywot nie darował
inszego y większego na ten czas upominku Jego M. W.M. Pannie
posłać nie mogł nad ten który czasu niedawnego z nieomyl:
nych pewnie wyroków Bożych ofiarował. Serce bowiem któ:
re oraz y wolność y Pannę tak drogimi słuszbami związało, od:
dał W.M.M. Pannie y w M.M.P. po Jego Mći nic milszego
z równey miłości znaku nie spodziewiesz, y temu co większego
oświadczyć niepodobna. Ale wtakowym iuż związku raz
sam siebie oddawszy, przystoi mu tebe upominki przez mię W.
M.M. Pannie ofiarować, z iakim affektem z taką życzliwością
serce które iuż wam oddał, świadkiem iest y sędzią, zaczym że
od W.W.P. wdzięcznie będą przyięte nie wątpiemy.

Mowa przy oddawaniu upominkow.

Acżkolwiek rozmaite są na świecie środki, którymi zwykli lu:
dzie między sobą nabywać przyiaźni, dosyć tak że przyczyn

ktore społeczną y skuteczną przyiaźn utwierdzaią, barzo
wiele sposobow ktoremi szczerość przyiacielska oświadcza:
ią. Wszakże iednak żeby affekty ludzkie zakryte wy:
razić y wykonterfektowac mogły: trudno znaleść. Albo:
wiem wiele dobroczynności ieden dla drugiego oświadcza
wiele uczynności pokazuie, wiele dobrodzieystw drugi czy:
ni: ale gdy do takich zadatkow ludzkość przystąpi ście:
czenia z uprzeymością y z nieomylney chęci, świadectwo
być musi Jego M. P. N. zwolzoney ludzkości ten upo:
minek przez mię posyła W. M. M. P. życząc aby ten ktory
serce iego ku Wmu mey Mćiwey Pannie dyrygował
hoyną łaskę y szczodrobliwemi dobrodzieystwy obfitemi
pociechamy, na czasy pomyślne obmyślawał.

Trzecia mowa przy upominkow oddawaniu.

Rożne rzeczy, opisuiąc historykowie piszą o dwuch ktory
rzeczy barzo trudnych sobie życzyli, ieden z nich usiłował
żeby okienko przeciwko sercu ludzkiemu, drugi wierz:
chu głowy, ktędy się myśli ludzkie zasadzaią, tydz mogło
się w niem czy słusznie radości miłość iednak przyiacielska
szczera uprzeyma, coś iesli niepodobnego, tędy wiele z tego sobie
życzy, to iest, aby przyiaciel przyiacielowi upodobanemu, serce
widome dla oświadczenia miłości przeciwko niemu zawsze gotowy
pokazac mogł. Jednak iż ta rzecz samemu Bogu należy
w niedoskonałość ludzkiey to się znayduie, iż chęci swoie
zewnętrzne przeciwko przyiaciołom powierzchownemi zna:
kami wyrażac zwykli. Coż uczynić, y za tym szuka:
łem iść wszystko Jego Mć Panu N. ktory zamysł swoie
do szczęśliwego skutku przywieść usiłuiąc, chęci swey
uprzeymey y miłości serdeczney przeciwko W. M. M. P.
przez te upominki pokazuie nie wątpiąc że wdzięcznie
od W. Mćiwey Panny będą przyięte.

Te wszystkie mowy maią być dyrygowane przy rożnych chę:
ci od Pana młodego ofiarowaney przy iakim kolwiek u:
upominkow albo podarunkow oddawaniu: może sposobowac
upominkow s kubek y istotę iako się niżey napisze.

Mowa

Mowa przy dziękowaniu za Upominki z strony Panny.

Wątpić nie możemy, Mciwy Panie o tym bynamniey, coś WM
Mciwy powiedział w mowie swoiey że nic takowego z na:
leść się na swiecie nie może, czymby przyiaciel przyiacielowi
chęc y szczerość oswiadczyć mogł, a zwłaszcza we wnętrz:
nę, ktora sama narodu ludzkiego Stworzycielowi przynale:
ży. Zaczym JeyM Panna N tak do uchronienia się dekretu
Bożego nieszczęsny wyrok widząc, y to że wszytkie zaciągi
chęci, y uprzeymey miłości od iego samego iako od nayprzedniey:
szego źrzodły zobopolney, miłości sprawce pochodzące. Widząc
nakoniec y to, y za wolą zacnych Ich MMPP Rodzicow swo:
ich idąc, że chęci ktore zewnętrznie oswiadczone y obiaśnio:
ne być mogą powierzchowne znaki chęci y uprzeymosci Jego
Mciego sobie y JegoM życzy od iego wszechmocności uprzeymie
winszuiąc.

Druga mowa o tym że.

Prawda iest moy Mciwy Panie, że wszyscy tego smy
sobie życzyli czego niekiedy starzy ludzie albo przodkowie
nasi sobie życzyli, oczym wzmianka była w mowie WM
Mciwego Pana iednak poniewasz sobie samemu Stworca
Naywyższy, zostawił JeyMci za wolą Bozą, y za wolą
Rodzicow swych idąc: Chęci JegoMci poznawszy, te po:
wierzchowne oddane chęci y uprzeymey życzliwości upo:
minki wdzięcznie przymuie, tego wszytkiego czego Jey
Msc przed WM Mciwym Panem JeyM sobie życzy JegoMci
wzaięmnie życząc.

Mowa przy oddawaniu Marcypanów.

Poniewaz nie w każdym kraiu wszytko się rodzi Mści Pa:
nie iako niektory Poeta namięnił: każdy kray, ma swe
własne przymioty, y osobliwe owoce, y przysmaki y urodza:
ie. Zaczym ile z Hystorykow wiadomoscią dosiąc może:
my, powiadaią że w Kalabryey, rodzi się taki owoc iakiego
żadna insza kraina nie ma abowiem taką słodkość

w smaku swym zamyka, że nietylko inszym necrom słod:
kości dodaie, ktore iakążkolwiek słodkość swoię ma:
ią, ale też y necrom gorzkim przykrość wrodzoną o:
deymuie. wdzięczny smak w ustach ludzkich zostawuiąc.
Tymże ludzie tamtych kraiow w przyiaźni żyiący naypol:
nieyszych ucztach częstować się zwykli. Jednak że się u
nas nie znayduie: zwyczaiem przodkow naszych ży:
czliwości y uprzeymości inszemi sposobami oddawane bywa:
ią: Zaczym tego MP chęci y życzliwości swoie, teraz
pozywaiąc się w powinności swoiey, tey gotowości po:
sług oświadczenia, mimo się puscić niechciał takimi
słodkościamy, iakie pod ten czas bydz mogły, znak
życzliwości swoiey. WMM Panna nie tak liche zna:
kli, iako chęć y uprzeymość całą JM przeciwko sobie
uważaiąc wdzięcznie to co nayprędzey pod ten czas
bydz mogło przyięła. JMP iako prawy przyiaciel
y sługa powolny WMM Panney y wszystkiego zacne:
go domu WM. tego sobie przy tym życzy, aby na
tak fortunnym fundamencie chęci y przyiaźni WM
MP także y zacney familiey wszelkie usługi JE
Mci pieczętowane, wdzięczliwey uprzeymości ugruntowo:
wane było, żeby za czasem przeszłych kłopotow y
przeciwnych czasow przyszłością pożądane w smak szczę:
śliwości swoiey wnet obrocone, a pomyślną wdzię:
czney chęci WMMP także w zacney pociechą utwier:
dzone tak w ostatnym szczęściu biegu swego zalecone
widział, żeby tu a nie indziey w zacnym domu W
MMP to (co nieomylnie Bog przeyrzał) otrzymawszy
wdzięczną się chęcią w moiey MP y wszystkiego za:
cnego domu WM mogł ucieszyć. Na ostatek pro:
si, abyś WMM cny stan ochraniaiąc zdrowia
swego, na mieysce zgotow grubych słodkościamy
tymi smak swoy zabawiła, a powolnością tego Mci
gardził

gardzić nie raczyła.

Drugie oddawanie Marcypanow

Sam bo tak zwyczay niesie M. Mći Panie, że ten ktory się
ocżyścić chce stara, wszelakich sukta dobrego sposobow żai
kto by mogł wniey dostainie optywac. Albo zbrała płec
zawsze przodkowała we wszystkich serca ludzkiego
zamysłach, gdy dla ięy łaski wiele młodź czyniła. A
snadź ięy kwoli, zalec nie nowina, tym ktorych kupidotrzy:
ma ktoś się w kim kocha w tym swe mysli oddi. Stad bo że
y serce odm się dawi rado kiedy mu płac y wesele mysli
zapisały. Miłosc ogień, ktory kiedy zatruii: A iż przy:
sługa wszelakiey przyiazn sobie sciele a chęc wdzię:
cznosci samey potrzebuie. Jego M. P. N. a przyiaciel
moy wielki na łasce WMP y zacnego domu WM wszyt:
kie pociechy swoie zasadziwszy, z życzliwoscią y inszemy za:
sługami oną sobie pozyskac wielce pragnie. Więc y
tę skurlę wyciągaią y powinnosc sama słuze na rolę
tym czasom dziśia pokwapionym, gdy post na soble mięso:
pust nadchodzi a tey wieczerzy kapłona iuz sposobu
wyrzucha żeby odpiecz słodkosci osobnie przyrzeczone były kto:
re kwoli chronienia zdrowia są wzbronione. Je na ten
czas WMM. P. nie tak twych słodkich przysmakach, iako
w samey szczerłości Jego M. smak swoy uważywszy, to co
z chęci pochodzi na ten czas przyiąc raczyła do tąd aż
Pan Bog da insza pogodę w dalszych zamysłach serca.
Jego M. do pozyskania wiecżney chęci WMM. Panney y
wszystkiego zacnego domu WM. ktoremu iako rad słuzy,
tak y tuszy sobie że ani na szczerosci swoiey będzie szwan:
kowal, ani na pociechach swoich się omyli. A za nim
co inszego fortuna przyniesie. Proszę że nabo imię niemsze
go M. WMu, moiey M. Panny, y wszystkiego grona towa:
rzyszek WMu Panny.

Dziękowanie za Marcypany od Panny.

Przysmaki Cudzoziemskie, albo raczey owoce Kalabryiskie ktore W.m M. Pan wspomniał, nic nie są z daleka, iako to co na stole barzey y oczy cieszy, snadz y w smaku będzie przodkowało. Albowiem te słodyczy, choć podczas rożnych smakow zawsze mieysce maią. Nawet chorby, ięsz co gdzie nayslodszego było namilszey Oyczyzny, zawsze kęsek bywa. A nadewszystko, ta uprzeymość sama, z ktorey to pochodzi znać daie, że zobopolna przyiazn powinnymi znakamy chęci y życzliwości utwierdzona bywa. Zaczym powinność to sama wyciąga, to y samo przyrodzenie w ludziach sprawuie, że iako obraza wszelaka gniew y nienawiść rodzi, tak przyiazn y uczynność każdego, że z chęci pochodzi, tez chęcią prócz inszey nagrody, iako wszelakiey życzliwości y chęci Jego M.ci wdzięczna zawsze była, tak y te słodkości za dozwoleniem tych pod ktorych władzą y posłuszenstwem żyię Jego M.ci. od Jego M.ci wdzięcznie przyimuię. Zatę łaskę Jego M.ci ktorą ochraniaiąc zdrowia Jey M.ci przez grubych Jey M.ci broni: znacznym smaki Jego M.ci zakazuiąc słodkamy powolności swey, chęci swoiey potwierdza, a zatym przysmakamy wespoł Jey M.ść częstować raczy. Czego y ci ktorych pełni w tym roskazanie, wdzięcznie będą przyimuię. A to na znak chęci Jego M.ci przeciwko sobie, tez chęcią te łaskę Jego M.ci za każdą pogodą nagrodzie gotowi zostawaią.

Słowa przy dziękowaniu za Mareypany od Panny.

Dobrze to był niektory z mądrych powiedział Mości M.P. że miłość iest iako Magnes ktory twarde żelazo pociąga za sobą znakiem powinney wdzięczności y uprzeymości. Albowiem bez miłości tymże sposobem ludzi do wzaiemney przyiazni y życzliwości iednakia pociąga, bez przyiazni y szczerey affekt w ludzkich chęciach zostawiuiet. A iako nikt wątpić nie może, widzę że ten pozar iesscze z Raiu poszedł.

Bo

Bo iako świat nastał, tak y pierwszy y potomni ludzie ni: gdy bez swoich affektow nie żyli: y niebył żaden ktoryby sobie tym towarem serca nie obciążył. Jey Mć Panna Miako z przestrachu. Sledzie z kapustą obaczywszy, niemoże iedno wdzięczna bydz tey chęci, Jego Mći a przytymiey inaki wdzięcznie przyimowac: żeią Jego Mći y przy mięsopuscie iesscze traktowac chcą, y potrawą grubych bło: nia: Jkary władkać. Jey Mć przestrzega: czyniąc smak zacny, w powolności swey, za ktorą tęsknię Jch Mći z roska: zania tych ktorych woley y przykazania przestrzega, wszystek y zrzuty przez mię podziękowawszy na wszy przysmaki prosi, życząc aby Bog tę chęci Jego Mći w wieczne pociechy, obrocic raczył.

Mowy, przy oddawaniu Panny wło:

Naypierwsza prawo, z nicy: poczatku swiata, y nayda wnieyszy zakon, od swiata wrau aby człowiek w małżenskich granicach lata swoie prowadził. Abowiem tamże zaraz naypier: wszego rodzaiu ludzkiego, Oyciec wesele sprawił. Kto: ry stan swoią dobliwy, iako od samego postanowiony Boga nie tylko u chrześciaństwa wszystkiego, ale y pogańskiey czesci swiata miał swoie powagi. Nie godziło się kiedys iedno w małżenstwie żyiącym Ofiary Bogu czynic: A nawet tam kędy się chwała Boża odprawowała bywac: Młodzieńcy, y Panny, procz kościoła, tylko modlitwy od: prawowac: A nawet tam kędy się chwała Boża od: prawowała. Skąd opisywały Egipskie prawa, tylko żonatym wszędzie ygeracie siadac. Zaczym ieżeli ta cześć Stanowi temu od Pogan wyrządzona bywała. Coz o nim tedy dobry katholik rozumiał: Dziśż nad słonce iasna iest zacności stanu tego, y niebez przy:

czyny, Sakramentem ten obchod nazwany bywa, przyimu:
ie się nowa łaska, y nowe Błogosławienstwo Boze. wypo:
wieda się przymierze stanowi y potulnem jego, wstępuie
się w zakon nieograniczony, o czym swiadczy przysięga
y związek nierozerwany, aż do smierci. Bierze się przy:
iaciel w towarzystwo szczęscia dozywotnego wszelkiego i
pełni się rozkazanie Nayw. yższego Pana. Czego wszyt:
kiego utwierdzac nie może iedno fortuna przezacney
nadzieie y pomyslnych pociech. Stoiąc tedy, y zacni Ro:
dzice wymierzy woli Bozey, y potwierdzaiąc tego co za
kapłanskim związkiem słubny skutek wzięło. Odda:
waiąc z rąk swoich przez mię sługę y powinnego swego
do ręki wmci corkę swą ukochaną, oddaię nadroż:
szą perłę serdeczney skarbnice: oddaię krew swoię
ulubioną, z ktorą ustępuie zacny rodziciel na wmci
prawo y moc swoię. Toż czyni y Jeymść Rodzicielka:
ktorey się tak zda iakoby y duszę swoiey połowicę u:
dzieliła: Oddaie z nią cały wstyd Panienski, a le:
dwiebym nie rzekł Anyelski: Oddaie z nią obfite
cnot grono, w ktorych ćwiczona y wychowana była: od:
daie pokorę y posłuszenstwo z nią wszelakie, a na obu
wiątko na własne dzieci obie z rodzicow społne
składa Błogosławienstwo swoie na długie szczęsliwe la:
ta. Biorąc tedy, wmć MM Pan zacnych rodzicow
corkę za towarzyszka y przyiaciela wiernego, wzięchiec
y pomniec nato będziesz raczył, że sobie rowną we:
wszytkim Matronkę poymuiesz: bywało w tym gniaz:
dzie niesmiertelney sławy, hoyne obfitowanie. by:
wało nad tym domem znaczne Błogosławienstwo
Panskie. Nienowina w nim była posiadac y stołky
w senacie, nienowina y hoyna Oyczyznie przysługa.
Owo zgoła iako na zacnym urodzeniu tak y nauk:
ciwym wychowaniu nic nigdy nie zeszło. Zaczym
secum

pewni tego stanu z powinnym uważeniem przystępowaćem:
żyt, tak y towarzyszka tego od Pana Boga przeyrzanego
sobie z przystoyną wdzięcznością z rąk rodzicow odbierać
w powinności swoiey, w nim pocieszać się będziesz chciał. A iakoś
w nim statecznym sercem to coś przysiągł, trzymać taky szczerey,
mey, miłości z powinnego uszanowania będziesz chciał poro:
stawać. Ale y Stworzycielowi słow swoich, y poślubionemu przy:
iacielowi wiary y miłości długo szczęśliwie dotrzymasz. Za:
czym aby Pan Bog błogosławił aby rodzice miłowali, y oddany
przyiaciel usługował, y dom wszelakiemi pociechamy napeł:
niał y w obopolnym ratunku abyście w nim oboie szczęśny
na świecie lat swoich bieg mieli uprzeymie życzymy.

Dziękowanie za Pannę młodą
Między wszystkiemy affektami ktorym Pan Bog nieśmier:
telną duszę w skazytelnym ciele naszym ograniczyć raczył
miłość nayprzednieyszym y napotężnieyszym mądrzy naży:
wali. A nie bez przyczyny: bo co iest coś z niey cięszkiego? coś
niepodobnego? do czegosz ta ludzi nie przywodziła? Gorący
iest związek przyiaźni pokrewney, ktora bliskie spokrewnowa:
cenie: za sobą przynosi. Bo krew to sama tak w człowieku sprawiuie,
że Ociec Syna, Matka corkę, brat brata serdecznie mi:
łuie, y ta miłość rozciąga się wszędy, gdzie krwie swey rodzo:
ney znak iaki znaydzie. Bywa y między rożnemi we krwi ą
snadź y między obcymi, poczciwy, przyiacielski związek, nad
miłość iednak y nad nochenie serc dwoiga w iedno ciało świę:
nię Małżenskim rozumieć nalezy, nikt affektow nieuznał
w mocy gorętszego. Iuż się tu wielkie y samemu przyrodzeniu
iakiś gwałt dzieie. Ustępuie miłość ona poczęści ktorą Corka
na przeciwko rodzicielce swoiey miała ktorey ustępuiąc do Mał:
żonka się wiąże y ręku za wolą Boga y rodzicow całe się od:
daie, z tego samego nie sprawuie iedno od Boga zrządzony na mi:
łość, wdzięczność ktorey sami rodzicy wyciągaią. Za ktory
na ten plac takich pociech ustępuie, ile mnieyszą mocą y chętnym
obowiązaniem zasiąc mogł, rozumiem że tego M Pan P. y racha:

go z rodzenia y pięknej sławy, z postępków wysokich, wiel:
kiej sławy godzien. O ktorego zacney familiey wywodow za:
dnich my tu nie potrzeba, bo sami się WM. dawno wprzod z tym
porachowali wiaky dom y komuscie WM namyśliłe dziecię
swoie oddac mieli. Panu Bogu tedy, naprzod a potym za:
cnym Ich Mciom Rodzicom za tak miłego y ukochanego
we wszystkim rownego sobie towarzysza y przyiaciela namysl:
szego dziękuie obie czuiąc nie tylko kochac się y czcie y szanowac,
ale y powinney wdzięcznosci tak przeciwko zacnym rodzicom
ktore dziś za swe własne przyimuię y onym całą powolnosc syno:
wską, posłuszenstwo obiecuie, iako y przeciw poślubioney małż:
once, ktory do smierci wiary y miłosci dotrzymac iest za
pomocą Bozą gotow nigdy ustawac nie będzie pewną nadzie:
ię maiąc, że y z tąd zacnego WM. M. P. y powinowacenia y tego
iusz nie zerwanego przyiaciela swego W. y samego się obie wspe:
łnimy pociechami y usługami nacieszy. Życzę da P. Bog aby
na długie lata, wespoł z tym od P. Boga y od WM. P. przyiacielem so:
bie danym na długie lata w społnym Błogosławienstwie kwito:
nących dni swoich z sobą wesoło zazywać pociechę za doby
przyniosszy y zacnego potomstwa dom ten zacny rozszerzaią:
cego za Błogosławienstwem Panskym wydały.

Mowa przy oddawaniu Panny, wtornicy

Nie nowina między ludzmi ktorzy na wyobrazenie Boże
stworzeni są rożnymi sposobami nabywac przyiaźni Mości Panie
iednak między nami, ktorych ieden Chrzest, iedna wiara, mieć
z sobą wiąże, innego nic nabywania przyiaźni uważaiąc
nie potrzeba iako to kiedy się sumnieniem przyiacielem wiąże rozne:
mu szczęsciu nieszczęsciu dogodom y uczynnosci dostatkom pole:
gły być musi. Co wszystko sam węzeł Małżenski znosi ktory
sumnienie, umysł dawne familie złącza, z tąd bowiem że nie
tylko postanowiony od Boga ale y z tąd że się zapomniec niemoże: bo
iako ten ktory krew czyią w dom swoy przyimuie zapomniec nie:
może tego od kogo przyimuie życzliwości y uprzeymosci. Tego o:
ktory

ktory trudno zaniedbać, ten koszty, ktorą w domu trudno opuście
ozdoby, ktorey, pełno trudności zaniechać: Ten przecię sam wę:
zeł iest w życiu ludzkim ktory sama śmierć przecina. Ale przy
wesołym traktamencie Swietnych Aktow nie wspominam. Tym wię:
ilem pociechy, Tego M. P. N. obowiązać się W. M. M. Panie ra:
czył z domem y familią zacną w przyiaźń wchodząc: ktorą
Ich M. ustawną szczerą oswiadczaią: Ktoo przyiąwszy uchylne sta:
ranie w dalą krew swą w dom wnieść, nayszczęśliwszy zakład
chęci y przyiaźni swey. Kto szczęśliwszy abys w domie tego, ktos się sta:
rał, doskonale przyimować nie miał wdzięczności. Korzystać
się o tym niechce, wywodzić tey familie, y wspominać zac:
nego domu tego Tytuły, ione także powtarzać, ktoresmy
sami patrzyli ozdoby, nie wiem by potrzeba. Cięby tego
tylko słuchać mieli ktorzy, z umyślnego iakiegoś niedbal:
stwa o ludzkich ozdobach się nie pytaią. Ale żeby wspo:
mnieć co było Dziadowi Pradziadowi domu tego, iest zaprawdę
de nie tych lat dopiero naszych. Zasięgą w dom ten Senator:
skie stołki, tak y urzędy, znaczne, poszliey Oyciec syna
syn wnuka, wnuk potomka słodziwszy, znowu dom ten
ozdobili: Z obu stron Rycerskiego koła dostatko natości so:
bie zawsze szukali. Tu może wyliczać niektorych
sprawy y dzieie. Niechay geniusz chce by naynie dbal:
szy zayrzy, niech patrzy, na ktorą chce familią. Czy,
napatrzy się może y ludzi w radzie mądrych y w rycer:
stwie oddzielonych w Oyczystych prawach biegłych, y
w cudzych wsławionych: Więc y wspomnieć z znacznych
y u PP swoich wziętych w dostatkach opływających tamt:
tych nie wspominaiąc w domu tym sławne y pamięci
Tak tego z przodkow wspomnieć. Wziąwszy tym:
sych co pamiętaią wiek tego. Zaczy za młodości
tego niedostawało skromności. Zaczy w nieśli wiek nie
zaczył dzielności? Zaczy sędziwe lata swoiey doskona:
łey mądrości! Zaczy wszystkie czasy, potwierdzili Bo:
gu oswiadczenia wiary, dla czego temu P. Bog dzi

Szczęśliwie skonczyc lat: Ale długo nie przedłużaiąc mowy
mojey WMz moy Mćiwy P. gdziekolwiek wspomnowacowie tym
oczy obrocisz ćiesżyc się z nami, y radować społem możesz.
I tey pokrewnośći iak z naysporządnieyszego ogroda ywoni
nośći wdzięczney, kwiat y wodu wszkodnych z drzew spodzie:
wac się możesz. Mamy y my pewnie obiecować sobie iako
bysmy natosz zaczęli że z tąm wiele dobrą WMći w czy:
tym zacnego Domu WMći nie tylko poćiechy, ale y ozdoby
wspołeczney pokrewnośći przybędzie. Na ten czas ktorą
zacny kapłan przezeygnał, racz w ręce z ręku moich
Matronkę P Bog zatym to wszystko co zrządził
niech na długie lata Błogosławi.

Dziękowanie za Panne u Łożnicy

Wiele słow nie potrzeba MM P wzgledem tego, co się mnie
mieyM P powiedział, że Pan Matrenski ktory przyiaźnią ze
znany, a przysięgą powarzchony, bywa, iakoż wielkiey wagi
iest takowe wielkiego uszanowania y wiernego zachowy:
wania potrzebuie. Nawet y oco z rządzenia Bozego we
wszytkich niemal kreaturach zachowuie się, że rowny rowne:
go zawsze sobie przyiaćiela szuka, iako z przećiwka mię:
dzy nierownymi, oczym experientya sama świadczy, nie:
zgoda, y nieskorność się znayduie Gdy WMP wiedział dobrze
o zacnych zawsze sprawach y postępkach domu tego, nie
tayne mu y wielkie zasługi przećiwko Rzeczypospolitey
y Oyczyznie naszey, rowne mu były, tey zacney familiey, ktoo:
rey, iako z ogroda dobrze sporządzonego kwiat ten sobie
za rządzeniem Bozym ulubiony obrał cnotą y sławą tale:
ko słynącą, poczuwa się w tym WM z tym się rozgłaszac nie
chcał co Bogu y przyiaćielowi swemu w domie Bozym
obiecał: poczuwa się w tym że iako w kwitnącym y młodym wie
ku swoim dobrze wychowany y wyćwiczony, był cała swie
dowzalsze na posłudze Rzeczypospolitey, trwaiąc, tak y
na potym aby tey z starey y ućieszoności przećiwko zacnemu
domowi y familiey, WMP za pomocą Bozą przestrzegac
mogł.

mogł. Rozszerzać się w Genealogią Jego Mci niechcę gdy
to W. dobrze wprzód uważ byłby wyrażaiąc wprzód Jego Mci
przeciwko Rzeczypospolitey zasługi y Jego M. wszystkich ychę
ci przeciwko sobie y zacnemu domowi y familiey W. M. za chęć
y łaskę W. M. M. P. uż iako rodzicom y pokrewionym swoim wiel:
ce przez mię dziękuie, kleinot W. M. Sci ulubiony, a sobie na
ten czas oddany, nad zdrowie swoie przekłada, życząc sobie
tegi od Nayw. Jego Pana aby w krótkim czasie, za którego
Stawieństwem tego zacney familiey domu W. M. mego Mgo
Pana pociechę y ozdobę rozmnażać.

Mowa przy oddaniu wieńca

Zwyczay ten był u Lacedemończyków M. M. P. że młodzień:
com Panny wieńce oddawały, tym którzy zaciągi y zawody
pewne do dostąpienia sławy y dla otrzymania łaski na narzu
czonych placach y terminach odprawowali: a którzy przedszym
biegiem pierwey do naznaczonego mieysca dobierali, każda
więc swego patrząc, tam znak zwycięstwa y wygraney,
przyznawali wieńcem odsyłała. Owo y gotowe więniec zna:
był zawsze pewne szczęście y pociechy, y w rozmaytych swar:
kach za Palmą zawsze uchodził. U nas Oyczystym sposo:
bem Młodzieńcy, Pannom zwykli wieńce oddawać! które
znakiem są Panieńskiey czystości y dostoyności, z chęcią, zo:
bopolnie nagradzany bywa. J. M. P. N. wysługaiąc się zwiel:
kiey inszych do łaski y miłości W. M. M. Pana, niechcąc dać się
z rówienników swoich poprzedzić, do pozyskania przyiazni
W. M. Sci nie tylko wprzód się w tęciu tym staraniu swego biegu
nie ustawał, ale y tym wianeczkiem szczerości y uprzeymości
oświadczaiąc prosi aby go W. M. na rozkwitłych skroniach
fortunnie nosiła. A na ten czas kiedy mu wspomina na
na dzień przed inszemi wysoko życz fortunie które życzy sobie
tego aby W. M. nie z lawendy abo z rozmarynu ale z drogich po
ciech wity, na znak pozyskaney łaski swoiey gotowała!

Druga Mowa przy oddawaniu wieńca

Wiele znaków y chęci oświadczenia zazywa świat teraz:
z niey szczy M. P. wynaiduie rożne znaki na buziania sobie przy
iaciela. wiele tylko u rożnych narodów sposobów oświadcze:

nie chęci miłości przyiacielskiey ktorych ia (poniewasz
ze szczyrszey dostatecznie opisali) na ten czas wywodzic
nie chcę nayszczególnieyszy, zawsze iest okrągły upominek, kto:
ry z rocznych y ucieszonych złot warty bywa tęn bowiem okrąg:
łem okrągłości swey iak koły, srzodku y konca niemaiąc
nieustała chęc y przyiazni tego wo wszystkich krainach
naszych przyiaciel przyiaciela sobie iednaiąc upominku
zazywać zwykł: od ktorego teyze raz Jego M. W. P. N.
nie odstępując w M M P na znak chęci y uprzeymości swo
iey, ktorey nigdy rozrywać niechce przez mnię oddaiery:
cząc sobie tego aby w M M P tego usługi wdzięcz nie przy:
iął wsży, na ksztalt tego mirtego wonności y zieloności
w długie czasy kwitnąc y w ociech rangich włassce swey,
Jego M. chowaiąc kwitnąć mogła,

Oddawanie Upominkow Pannie Młodey

Jako rozne srany na swiecie się znayduią, tak też roz:
nemi sposobami łaski y przyiazni między sobą nabywać
zwykli. iuszey ludzkości serca sobie zniewalaią inszych
przyrodzona potęsznamy y przymiotami w przyiazni
towarzystwo wprawuie inszych uprzeymość y oby:
czaie zalecaiącego inszych znakami zewnętrznymi:
mi z własna podarunkamy zachowania nabywać
usiłuią. Abowiem gdzie przyiazn wyzey pomienio:
nymy rzeczamy, nie jest okryslona sposobamy, trudna
stateczna y gruntowna miłość znaleść się może. wszystkie
te przymioty ktore przysposobienia przyiazni w M. Jego M. P.
statzaiąc się maiąc W. M. M. zabawna zachowania z za:
cnemi przodkami M M P życzy sobie żeby y szczera przyiazn
nie tylko w M. P. P. za wdzięczyc z ley upominkiem tym
oświadczyc nie zaniechał. wielką z tąd Jego M. po:
ciechę odnosi że się familie staro żytne z sobą łączą
ktorych zasługi wielkiemy nie zapomnieni wzrzeczy
pospolitey, dostawuiesz przy ktorym złączenia życzy
Jego M., aby to ktory W. M. M. P. woo nie wodzicielne
to

towarzystwo zwoiąc hoyną łaską szczodrobliwemi dobro:
dzieystwy, obfitemi pociechami na czasy potomne obmysla:
wał.

Oddawanie Upominkow, podczas Swięta Imienia Panny Młodey.

Z pokrewney powinnosci, y tak bliskiego powinnowactwa zwiąsku Jego M. M. P. N. za społną sobie pociechę poczytaiąc ten wesoły, WMM Pani fest zeszły w pierwszym feriam ywni: sznie pomyslnych na dłuższe lata pociech, oświadczaiąc to powierzchownych tych upominkow, ktore na tę nas przez mię ochotnie znakiem.. Prosi zatym aby WMM Pani ten znak z szczerego affektu przyiaźni przyiąwszy, iego w pamiątney przychylni chować raczyła.

Oddanie Upominkow przy Weselu

Ktokolwiek się przypatrzy wesołemu y zacnemu temu A: ktowi, przyznać każdy musi, że nie równa ludzkiego ale sa: mego wszystkiego swiata Twórca sprawa, gdzie za sprawą mi: łości, iako serca y mysli wzaiemnie się łączą. Tak zabłogo: sławienstwem Panskim familiey zacnych sprawa się iednoczy: nie. Ma każda sprawa Boża podziwienie swoie, osobliwsze ie: dnak ta ktora nieznaiomo zgromadza, oddległe iednoczy, przeciwne zgadza, chęci rozmnaża, złości wyimuie, radości przy: daie, y wszystko dobre radzi. Wdzięczna tak zgodnych ani: muszow Harmonia gdzie iedna wola zgodna miłośc y nieprzerwane pomyslenie się znayduią: Słusznie tedy Akt ten wizerunkiem szczęścia y pociech WM M Panna na: zwany, być może: bo żes WM moia M Panna wszystkich cnot wszelakich wycwiczona, to nie tylko za kleynot y pomnoże: nie dalszych szczęśliwości, ale y na znak wielkiey miłości z naczeszych rodzicow swoich Matronkowie swemu oddała. Będąc y stan ten życia dobrze WM Pani w sercu swoim u: twierdza, ktory iest znakiem y swiadkiem dziwney Boskiey opatrznosci. Sz tedy wyroki Boskie zasu niniejszego sercz:

sliwe zadty. Jego M.P.N. maiąc zdawna zawiązbe
z Przodkami wm MMP. zachowanie pociechę nowego no:
wego postanowienia Akcessyey, odnieść tym upominkiem.
jako przeczą affektu swego onę wm MMP ofiaruie ra,
winszuiąc w MMP przy długo dobrym zdrowiu wszo:
mystnych pociechach, szczęśliwego powodzenia, od tego
Ktory Sprawcą y dyrectorem teyskrawy y aktu zacne:
go bić raczyt.

Dziękowanie za upominki.

Rzec nie możemy inaczey, moy MP, żeby to co się stało nieby:
to z rządzenia Pańskiego sprawiono, ktory tak rowne nie:
tylko pokrewnością y wszelakiey przyiaźni więzami,
ale czasem yodległością mieysca dawne wiekno zwykt ie:
dnoczyć serca większego. dowód nizeli ta na ziemi zna:
leść się może rozumu dzieło. Co im pilniey I.M.P.N.
u siebie uwara, tym szczerszym sercem wyrokiem do:
tym powinną część czyniąc y według nich wolą swoią
miarkuiąc, Panieńskim wstydem okrywa powolność
swoią JmMP oddała przytym zacnych in wszych osob
zgromadzeniu że na ten czas tak znaczne Jego Mci
upominki przyimuiąc, wielce dziękuie. na dostat:
temstka chce y uprzeymość swoie całe oddaiąc ofia:
ruie.

Oddawanie Upominkow przy weselu

Stateczna y nierozerwana przyiaźń acz rowne zalecenie
maiącym nieposlednieyszą iednak iest stąd że w tegom nie
pociech szczęśliwe społnie y przeciwney fortuny pochodzą:
cych frasunkow wszytka więc tym ktorzy wzieli ney przy:
iaźni zrząc pod iedności miarą zadnego nie miaiąc u
działac y wdzięczna rzecz iest na taką iedność zgod:
nych animuszow patrząc gdzie iedna iest wola, iedna
myśl się prawie znayduie. Zaczym y pociechy zobopol:
ne w tak iednoczonych animuszach bydź muszą. Jego

M. P. N. moja Mciwa Panno z częscią Jego M. P. Mal: ionka. wmci niepomału się cieszyc, a tym bardziey z tey miary ysz wdniem się pociechy, że dla związku krwie pobliskiego zobopolnie tęczą wielką radosc, y otąz ma ze wm M. P. z zacnosci domu ystarozytnosci zacnych przodkow swoich. Cosyc ozdobiona będąc jasnosci do: mowi Jchm przyczyniska. Do czego nad to przystąpi: to zacne cwyczęnie sławnych y zacnych rodzicow wm mego M. P. przytomnym J. M. P. N. nateraz czas byc niemo: gącą przytym wesołym akcie dla pewnych przyczyn iako służby y życzliwosci swoie wszelakie wm M. P. tak y ten upominek chęc y przyiazn znaczy: przez mię oddaie. wtym nic niewątpiąc że wm M. P. chęc y ochotę Jegomc ku usługowaniu zacnemu domowi wmci M. M. P. wtym stanie Małżenskim przyimiąc raczysz. Życząc przytym iako długie lata dobrego zdrowia, tak przy pozadanych pociechach szczęsliwego powo: dzenia. Niech P. Bog wszechmogący wm M. P. wsze: lakich pociech wtym S. stanie hoynie udziela y dłu: gie lata wszystkiego stawienstwie swym swietym poznaza aby sz wm mosci M. P. wszczęsciu syny synow swoich z pociechą oglądac mogł.

Przedmowa Weselna

Ktora się z slubu przyszedszy odprawuie

Swiadczą o tym sławnych Hystorykow Pisma w M. P. że Azyryi cyrkowie tey ceremoniey przy weselnych spra: wach zazywac zwykli. Tego ze kiedy po zesłubieniu zobopolnym, abo gdy nazajutrz przed wschodem słonca na łąki przebrowane wychadzali. Tam potym Pan Młody, ukłoniwszy się y pokłon słoncu zalecenie takze

Rodzicow swych wdzięcznie przyiąwszy, obracał się
do słońca wschodzącego czyniąc przystoyną przy:
sięgę ze Matronce swey sobie dopiero poślubioney, wia:
ry, że do ostatniey, żywota swego godziny nieuwier:
wanie dotrzymać miał. To pogańie: My zas
superstycye odłożywszy abo zgoła skutecznie odrzuciwszy
do słońca sprawiedliwości serca nasze obracamy, y to wszyst:
ko cokolwiek czyniemy przed nim oświadcza y to nie:
tak iako Assyryi czykowie czynili w wodu; ale w domu
y w kościele iego Swiętym Ceremonie S. aktowi takie:
mu przynależące wespół z obopolnym przysięgi oświad:
czeniem przed sługą y kapłanem iego odprawuiemy. J
M P N iakiey sławy y godności był takieyby nawet
Familiey WMM PP nie tylko wrodzona iest zacnemu
domowi J. M ludzkość głośno dobrze że z cnotą przed:
nieyszemy, z dobrocią osobliwie y z pilnością także y
rozsądkiem roztropnością y sprawiedliwością wszyst:
kie rzeczy, y bey korone nayszczęśliwsze, y mile z
wielką sławą swoią odprawowali. W Oyczy:
znie naszey, Rzeczypni wiecznemi y podczas naywiększe:
go niebezpieczenstwa, zawsze się stawili pokazuiąc się
być synami Koronnemi prawdziwemi y iey miłośnikami.
Szła z tego domu zacnego na obronę Oyczyzny dzielność:
wychodziła na obronę Rzeczypos: zdrowa rada, wycho:
dziły na ozdobę zacney familiey wszelakie obfite cnoty, wi:
działy pełnione krajom częste legacie, widziały częste
expedycye, y inne godne pamięci sprawy. Tymże sposobem
y tymże torem J M P Widząc, tak się starał aby
zacność Przodkow swoich iesli nie przewyższyć, przynay:
mniey zatrzymać mogł. Niech weyrzy każdy na postę:
pek y sprawy Tego M ktoregoście WMM PP dobrze
przedtym gdy się zacnym Domu W oprzyiaciela sta:
wał.

raz poznali. Torem zeście w dobrzeyto upatrzyli że WM młodym wieku swoim wiele dla przyczynienia sła: wy, zacnemu domowi swemu czyni y pomoże albo nie tyl: ko w domu, ale y w konwersacyey w obopolnych za: bawach. Twierdzą w. ytto że swoy miłe kwitną: cy wiek zalaszkę y błogosławieństwem Pańskim na wszelkich zabawach strawił. A co większa nie w pro: żnowaniu ale w kazdodziennych pracach starając się o to zawsze aby sobie zbudować mógł taki przybytek w ktorym by wieczną sławę swoią y zacnego domu familiey swey zacho: wać mógł = zawżdy wszy od nauczycielow Rodzicow swoich zacnych potężnego y wszelkiego wyćwiczenia, u dalszą napostu: gi Rzeczypospolitey, o ktorey, usładza tak pogranicżna, ta: ko y domowe swiadectwa są pewne. Wszystkie tedy, oney familiey rzecz nie tylko potrzebna, lecz zak kazdy rozumieć może niegodna: Ato teraz zegoście utwierdzony, cnotą udał się w dom zacney familiey WMMMP. A takusz wszy: tkich innych dobroczynności pożądanych w domu WMMP był wdzięczen tak y teraz za klejnot sobie oddany, przez mię przyjaciela swego dziękuie, chcąc się pilno o to starać aby we wszystkim oczekiwaniu WM tako y swemu mógł respondować. Sekretayno mu bowiem iest że za zgodą wielkie szczęśliwą. A my zas tak szczęśliwy związek y wieczno szczerze nie tak zacnych familiy z serca wszystkiego dobrego życząc mowi: my.

Zycie na czas na chwałę Boga wszechmocnego
Rozmnażaią cię dobra zawsze domu swego
Niechay Bog błogosławi tor małżeńskie złączenie
Niechay rozmnaża takze sławne pokolenie.

Druga Przedmowa w teyże Materyey

Był ten zwyczay u Grekow MMP że gdy do wiecznoczenia y przyjaźni iednania rożne familie przystępowały: dla zie: dnania sobie szczęścia zwykli byli Bogom swoim ofiary

bez solli ofiarowac. Nie bez przyczyny iednak skutku
samego solli zaradzono kiedy rozsierdzenie Człowieka,
gniew wielki pobudzac zwykła. Nawet y experyencya
sama poradczy, że sole rozlana wszelaką nayslodszą potrawę
gorzkoscią zaraza, ktora gorzkość ysmak pokarm psuie y,
ludziom wszystkim ktorzy zyiey, kosztuią appetyt. Od Gre:
kow odstępuiąc, ktozeżby takoż tak iest, aby zawsze
ofiara serdeczna ktorey Bog popas wyciąga bez solli,
abo bez zarazy obłudy, nieszczerosci, iako pod czas roznych
Aktow, tak osobliwie pod czas sprawy, Małżenstwa swo:
iego oddawaną była. Za taką bowiem ofiarą ktora ro:
solem obłudy nie iest pokropiona. Błogosławienstwo
Panskie do wszelakiey sprawy, przystępuie. Jego M
P. N. nie przykładem Grekow, ale iako Chrzescianin
w sobie samego szczerze bez obłudy, ofiaro zawszy
się zacnemu domowi y familiey wm mego M. Pana
Luskiey Jego sprawe swoie do skutku przywodząc. Na:
przod Bogu przy kaplanie y strachu iego, potym przy.
iaciołom sobie od Boga y wm. Nuegoz oddanemu o:
sarnie: wszystko cokolwiek w domu Boym przysiągł za:
iegosz pomocą y scie zawsze iest gotowy. Starając się o:
to aby zacny dom y familia wmc mego M. P. zawsze po:
ciechę y ozdobą napełniac mogł. Za kleynot ulubiony
sobie od WMMP oddany, przez mię wmu MMP uni:
zenie dziękuie. Wywodziu my tu Genealogiey Jego
M nie trzeba ponieważ zadaiony Domu tomu mego
M. P. przebywaniem, y zachęcu sobie pokazaney dekla:
rowaniem. Ad moy M. P. zwyczaiem zacney polityki
nayszey idąc: upatrzyłes kogos wmo wspowinowace:
nie zacnego Domu swego ~~[illegible] takich sprawach Je~~:
przyiął. Nie tayne wmc byly, ysz slawne dzieie domu
Jego M. iako w sprawach Rzeczy pospolitey wyciągała,

także obrona zacney Oyczyzny sami gardła swego
nadstawili dla zachowania pokoiu pospolitego. Nie
wspomnię inszych pociech, y zasług, zacnych w Rzeczy
pospolitey, zacnego domu Jego M. iako mianowicie
porządą y, wotami, rozsądnymi expedycyami nieod:
miennemi Oyczyznę podpierali: Którem bo zwano M.
M. osobę Jego M. tako we zwierciedle obaczyć: upa:
trzywszy y przodki Jego M. którzy się teraz za syna swo
zasługę w M. niemu M. Poddał, oddanie to wszystko krwo
pociechami niebieskiemi znakami zewnętrznymi y porozer:
chownymi oświadczając. Nam za to zwano M. o sta:
teczności Jego M. namniey, niewątpiąc że przysięgę któ:
rą przed Bogiem y kapłanem iego uczynił, za pewny
y nieomylny zadatek będziesz mieć raczył Jego M.
wespół y podanym sobie kleynotem domu swego błogo:
sławieństwem Oycowskim (nad które po błogosławień:
stwie Boym przedniejszego nie masz) opatrzywszy
w łasce chować będziesz.

Respons na przedmowę od Ro:dziców od Pana Młodego.

Aczkolwiek ieden powiedział: Deliberandum
est diu quod statuendum est semel. W.M.P. wiest
uważaiąc długo potrzeba to coraz swoie postano:
wienie mieć ma. Także y drugi: Quidquid agis
prudenter age et respice finem. Wszakże Jego M. P.N.
roztropnością y rozsądkiem rzeczy, od Boga opatrzo:
ny będąc uważywszy z czego swego przebywania w domu
swoim Jego M. P.N. tak pociechy Jego M. iako tesz
y sławę zacnego domu y familiey Jego M. wdługą
[illegible], która się za ordynacią Boga uczyła zarwe:
se nie pożądał, owszem do [illegible] szczęśliwego wypowiadanego

portu iz przyszło, wielce się cieszy. Rozumieiąc ozym że Jego M[ość] iłąc torem gościńcem zacnym zacnych Rodzicow swoich, ystarodawnych przodkow, ystarożytney familiey postępować nie zaniedba: oglądaiąc się na przysięgę, przed Bogiem y kapłanem iego uczynioną, którą na ślub przyiacielowi sobie poslubioną ma a nie mniey, takze na tęszą ynatęszą Jego M[ość] od ktorego klejnotu pożądanego dostać. A iako Jego M[ość] z domem zacnym spowinowacenia żądaiąc zrozumiał, przeciw sobie chętliwym upatrzył: uważył wszystkie bogactwa ... mniemam że tey szczerości y uprzeymości zarywaiąc, aby raczey pociechamy niż frasunkami raczey sławą niż podłością, raczey weselem niż frasunkiem, abo kłopotami które się często w tym stanie zusz czerpkiem zacnych domow zwyczayną, bez pociechy przygodą. Na tęn czas P[an] Bog ktory wiedno zacne dwie stronie iednoczy, one kłopotliwie, ynaddłużę lubo pociechami opatruiąc niech od wszelkich kłopotow ystrasunku broni na chwałę swoię świętą, na pożytek Rzeczypospolitey na pociechę y ozdobę obudwu familiey.

Inszy Respons wtey że materyey.

Rozne Narody moy M[iłościwy] P[anie] rozne postępki przy osobliwym iednoczeniu zachowywac zwykły, aby takowymi powierzchownymi Ceremoniami swemi iako przestała tak przeszła y iuz zawartą miłość, zgodę y uprzeymość iedności potwierdzic mogły. Dziwne Akta nam wspominaią Hystorie z strony Greków, z strony Rzymianow, y inszych nam odległych narodow: w ktorych rozmaite ich postępki y Ceremonie przy odprawowaniu Aktu weselnego wspominaią, czem ze w M[ości] M[oich] P[anów] są nie tayne. Za Hystoryey zacney opisu

opisowac niechce y tego żadney przyczyny niewiedzę, roz:
myślem iednak że nie odwiecdy pospolicie mowi: Każdy
kray ma swoy własny obyczay: także ta wolska iako
czasy, także też y z ludźmi obyczaie zawsze się odmie:
niaią. Od Grekow odstępuiący, Rzymianow wieku
zaniechawszy, teraźnieyszego Koronney naszey Policya,
względem rożności osob, względem rożności czasow zmie:
sczaią, rożne także przybytkowych iednocze na Aktach
obyczaie zachowuią. Zwykli niektorzy, wywodzie Ge:
nealogie domu y familiey swoiey, drudzy zas ofiarowa:
niem przodkow swoich zacnych godność swoię poka:
zuią. Nie naruszaiąc iednak y nieganiąc tego wszyst:
kiego gdyż się Policyey dobrze sporządzoney, namniey
nie sprzeciwia, po wszem onę tym bardziey zdobi. Co
iednak naypotrzebnieysze ku zachowaniu y przypo:
minaniu Aktu tak świętego być rozumiem. Za:
chował nayvyższy Szlubodawca, y Autor stanu tego tak
że naypierwszy Oyciec wszystkiego narodu ludzkiego
stworzenia gdy sam wyprowadził na świat towarzysza dla pos:
pory, y pomocy iemu żadne ofiary, y Genealogiey nie
wywodząc rzekł: To iest kość z kości moich. Czym
wszystkim nam pokazał takie postanowienie iaka
wiara, zgoda, y miłość, między złączonymi ma
być zachowana. O tym iednak i z tym moy M.P. do:
brze przedtym uważył z kąd od kogo y z iakiego
domu pomocnika y przyiaciela sobie obierał, mniema:
my y że iakos w moy M.P. zdrowie serce y siebie
samego ofiarował, tak iako zdrowia swego y siebie
samego szanowac nigdy nie przestaniesz. Prze:
na przeszłości cię ryty [illegible], równo po słowa wszcze:
nia naraził się tracąc, [illegible] mięczy tymi
ktorzy chęci, godności, y prawdy są miłośnikami. Tego

Mć Pan N. za zawziętą ochotę Jego Mći obaczywszy
o domu znaczney familiey y usłyszawszy, dzielności znaku:
gi zrozumiawszy; postępki Jego Mći porównawszy z
domu swego równymi przymiotami przyozdobionego,
to co zemu naymilszego było, Jego Mći przed Bogiem
y Kapłanem iego, przed ślicznym, ozdobnym gronem
kotar Rycerskiego oddał y oddaie: nie wątpiąc nic
o tym że w chęciach, ślubach, życzliwościach przyo:
biecanych y w domu Bożym poprzysiężonych statecz:
nie trwać nieprzestanie za pomocą Naywyższego
stanu tego Autora y sprawcy: Który sam serca
stron obudwu przyprzęgli, za iego pomocą wiarę sobie
dotrzymali, kwitnąc w długie lata y pociechami
pożądanemi, za błogosławieństwem iego tę Familią
dziś zjednoczoną y rzeczą pospolitą pomnażaiąc.

Mowa przy oddawaniu Wieńca

Rozmaitymi (iako mówią Medykowie) ziołkom
wszystkim ślicznością wonnością miary y władzy, Pan
Bóg urzędzić raczył: pokazał y sposób używania
ich wszystkich ludzkiemu rodzaiowi, z których ni:
sze obrał sobie dla ozdoby, insze dla używania
ynakowego zdrowia. Pośledniejsze pominą:
wszy, te które: tak dla ozdoby, iako y do pomienio:
nych przygod. wspominam, że te bywaią albo samy
przez się albo z innemi złączone nakształt ziołka
niektóre ślicznością oczy ludzkie uweselaiąc, insze
wonnością węch obrzeźwiaiąc, y słabość głowy
oczerstwiaiąc, insze zaś zwycięstwo niiakiey
przeznaczaiąc: wszystkie iednak płci biało:
głowskiey, a osobliwie Panieńskiey ozdobę wiel:

skę przyniosąc. Leczże wszytkie na strone odłożywszy, dziwne sposrzodchęnie z wieńca uważaymy, że ßo
naprzod okrągłość początku y końca nie maiąc, ktora
znaczy, że ci ktorzy sobie przyiaźnią raz obowiąż:
zali, acz początek zaczętey przyiaźni mieć mogą: po:
czątek iednak ten z końcem złączywszy przyiaźni
niechcą swoią zawartey raz, nierozerwanie sobie obiecu:
iąc. Jest w wieńcu drugie godne uważanie. Nie
iedno samo ziołko na okrągłym kółku przywiązane
bywa, lecz w rowniankę iedno z drugiem dobrze ta:
czone y spłocone. Czym daie znać, że ci ktorzy go za poda:
runki przyimuią chęć swoią oświadczaiąc: przez to pokazuią
że ponieważ serca y wszystko swoich, ktore tylko swo:
przyiacielowi zawdzięczą y wdzięczność z chęcią y usługami na
kształt rowniankę zachować chcą: a przez okrągłość
wieńca, stateczność swoie wdzięczney przyiaźni zatrzymać
się gotowi, przez wonność zaś na ostatek, z rożnych zio:
łek wieńca pochodzącą, rożnych uczciwych postępkow
szczerość, ktora iak ziołka zewnątrz wonność wypu:
szczaią, tak y oni w głębokości serca zawartą przyiaźnie:
lowi ulubionemu iawnie pokazać niemogąc, wieńcem
oświadczaią.

O Przyoddawaniu Łańcucha.

Jest ten przymiot kleynotu tego, że ogniwa spoione
w sobie zamyka, między ktorymi wszytkie przodkiem
zjednoczone, iedno drugiego trzymaiąc, tylko przez
gwałt rozłączone y rozerwane być mogą. Jeżeli tedy kto:
by takim kleynotem sobie upodobanego przyiaciela ob:
syta oświadczył to, że od zacnego przedniego ogniwa
miłości y wierności także slub swoich raz oddanych
one na kształt łańcucha w sercu swoim złożywszy, pro:
zerwany być do końca nie chce, y owszem one w nadłuż:
szym wieku swego termin za łaską y pomocą Bożą zachować
usiłuie. Stąd to iako spoione okrągłe y nierozerwane o:

gniwa, takiesz y on, im daley, tym więcey w przedsięwzię:
ciu, y zamysłach swoich okrągłość chęci y uprzeymości
zachować bez rozerwania pragnie. Naostatek acz
rozmaite, y różne rysowania w odmianach się znayduią
iednak przedsię od stradnego rozstargnienia nie są
skłonne, tak y ten który ten kleynot stawnie acz w ro:
inych niebespieczeństwach, przygodach w przyiaźni za:
więtey, iest dobrze wiadomy, dotrzymania iednak
zaczęty nigdy skłonny nie iest. Iako tedy taniech
iest ozdobą człowiekowi, tak y ten który, zostawnie
ozdobą iemu, u którego sobie przyiaźni nabywa stawni:
ie w niezerwanym aż do końca żywota swego przed:
się wzięciu

Przyodda wania Manellow.

Wszystkie kleynoty dla ozdobyś człowieka stworzone
do których rozmaitego wykonterfektowania autor mędrości
y ciowiyju człowiekowi wynalasku sposobow użyczył, skie
bez przyczyny osobliwey, iednak by taiemnice ponieważ
cokolwiek iest na świecie ma swoie osobliwe znaki. Ten klei,
not na ten czas przełożony acz wiele w sobie znakow zaw:
rey przyiaźni zawiera, względem iednak ozdoby ręki, te
właśności chęć okazać dające w sobie zamyka: Naprzod
znak daie, że przez ręku społeczne przyiaciół podanie
przyiaciel przyiacielowi kochanego wszystkiego się zwie:
rza: oddaiąc serce, zamysły, y siebie samego: potym w naczę:
ściey na ten wzgląd damy, tako w dobrowaniu przyiacielskim,
iako y w inszych zabawach: na ten kleynot wyrażawszy
nie tylko naprzytomnego, ale y na odległego przyiaciela wspo:
minamy. A nawostatek w inszych przymiotow kleynotu
tego nie wspomnię: wierny y życzliwy przyiaciel wszełki
czność y ozdobę obadwu spusty, osliczny y serdeczney chęci y mi:
łości przyiaciela, pewność nieomylną, y wszelakiey niesie:

J. Forysiewicz Andrzejewski
R. ski

rości prawnej przymuie. Wdzięk 16

Przy oddawaniu Pierścienica

Według prozby, y żądania mądrych y przegodnych ludzi, acz różne pospolnowięnia sa Kleinotów, ynszych rzeczy, na tym swiecie zamknionych, y ograniczonych, miedzy wykształtowaniem rozmaitym, okrągłość się naydoskonalszą być poczytanie. A to więy przyczyny, yż y sam Rządca tego swiata wokrąg wszystkie rzeczy zebrał, y one okrągłości okrysłył. Okrągłe nieba postanowione wydziemy, y okrągłości pewna iest Philosophow determinacya. Rok sam na kształt koła obrót swoy odprawuie. A na ostatek sam żywot nasz kołem y okrągłością nieiaką ograniczony iest. Uważując tedy to wszystko, ci zwłaszcza którzy około nabywania przyiaźni zamysły swe maią, ale kleinot figury okrągłey, z nakosztowniejszego metallu urobiony tym z którymi przyiaźn zobopolną zawierać chcą, ofiarować zwykli [illegible] swiadczących o ważnych istnościach tego. Nie taynowo że nad złoto doskonalszego metallu niemasz, takoż nad szczerą przyiaźń y miłość kosztowniejszego się nie na swiecie znaleść nie może. Do tego iako złoto im częściey y dałszey w ogniu probowane tym większey iasności nabywa y ozdobniey swieci, tak też y miłość kiedy cięższych przygodach im daley tym więcey się między przyiacioły rozżarza. A na ostatek iako ten kleynot w okrągłości swoiey doskonałości początku ani końca nie ma, tak y serdecznie się miłuiący przyiaciele, końca swey zawiązaney przeciwko sobie miłości nie mogą. Ozdobiony ten kleynot rożnymi drogiemi kamieniami bywa, z których iako każdy ma swe ozdoby, tak też rożne skutki, y w dzięczności w sobie zawżdy nie w tym kleynocie iest ozdoba kamienia etc.

mądrości nade wszystko przynoszą

Tu według różności kamienia, różne maią bydź
przysposobowania według tego, co się niżey każdego
kamienia skutki y osoby opisuiąc pokaże.

Dyament.

Piszą Naturalistowie że iako orzeł między ptastwem
naymocnieyszy, tak y kamień między inszemi nayKosztow-
nieyszy, naydroższy, naymocnieyszy; albowiem go ani ogień
ani nayhartownieyszy młot skruszyć nie może (który iednak
ciepłą koźlą krwią tylko skruszony bywa.) Miłość serdeczna
y prawdziwa iest temu Kamieniowi podobna, albowiem iey
żadna naywiększa przygoda y niebespieczeństwo przeło-
mać y przerwać nie może; Sama tylko śmierć za przy-
rzeczeniem, którym one między ludźmi nadwerężyła, piszą nie-
którzy, że Turecki Cesarz Dyament na kształt wielko-
ści orzecha laskowego za 50 tysięcy kupił. Maiuo-
ią moc ten kamień taką: którą iako kleynot ozdobi, tak
y człowiek człowiekowi zaszkodzić może. Starzy Rzymia-
nie nim sprzdały, ginące swe broni pewnymi przyprawiali
sposoby. Tymi bowiem mnieyszą odtrutne zadał, umiera:
ponieważ przeciwko niemu nie masz pomocy, Miłość
iest temu y w tym podobna: albowiem niektórzy nią zra-
nieni, iedni od rozumu odchodzą, drudzy umieraią,
drudzy zaś dla iey w sercu swoim pokarania, rozczaro-
ne przez zdrowie ukochanego y ulubionego przyiaciela
nie tuy czaynie zedrąc albo piiąc sami sobie są przyczy-
ną śmierci.

Przestroga. Piszą niektórzy, że w moździerzu stalonym
słuc może diament, że będzie iako mąka. Czym włoszy
ludzi truią, także y puynały napuszczaią: którymi gdy
kogo przebiią rany nie znać, krew wychodzi ciekłoś:
wtedy umiera nagle.

RUBIN.

Ten kamien ma swoie przezwisko od czerwonosci ktora kleynoty poślednie zdobi. Przyiazn uprzeyma zawsze iasna się zbyt pokazuie, o ozdobie przyiaciela starać się bardzo przymusza, iest także y niepośledniey drogości, iako y rownia y przyiazn ktorey ludzie zobopolnie zyiący nabywaią, iedni dobra swoie utracaią, inszy zaś y krwie nawet y zdrowia swego dla nabycia tey nie załuią.

Przestroga. Pisze Hystoryk ieden Niemiecki, że w Berlinie w skarbie kościelnym, taki Rubin widział, ktory wszystkie skarby kościelne drogością przewyższał. Ten Carolus Piąty sprawił był na kształt Talerza szeroki, a Tonnę złota kosztował, więcey według tak y wyższych.

SZAPHIR

Naprzod ten kamien iest barwy Niebieski, ktore od początku swiata odmiany nie uczuło. Do tego na kształt złota kropki w sobie zamyka. Pochodzi z subtelney y wypolerowaney ziemie, a prawie krysztalowey, także y żywego srebra, siarki y soli, iako Theophrastus pisze. Ten kamien oczy czerwone y krwią zaszłe w wodzie zmaczany, byle tylko nim zmaczanym potarte były uzdrowia. Proba iego bywa przez strzały, ktore iesli wytrzyma dobroć swoie pokazuie. Czystości także y nienaruszoney cnoty znakiem zawsze bywa. Podobna iest temu szczera, nieomylna y przeymość serdeczna miłość, ta bowiem w sercu nieobłudnym, ale w szczerym zawsze się rodzi, ktore zawsze iako iasny kryształ każdemu się pokazuie. Nie ma szczera miłość żadnego naruszenia nie uczuwa, skażenia nie uznawa, zepsowania iako y niebo Tacy są y chędoży serce od wszelakich niechęci: nawet choroby ten czasem takkorem zaczęrzone bywało przyiaznią

y szczerą miłością złączone, im dalej, więcey się polerujé. Wszakże ani żadne z miłość serdeczna żadnemi sztukami nie może być nakazana. Zaczym dobrze y przystoynie w ten okrągły kleynot tak zacny, kamień włożony y od tych kto: rzy przyiaźń serdeczną przyiacielowi ofiarować chcą, słu: sznie ofiarowany bywał.

Ten kamień dystylują Alchimistowie, a tak przedystyl: lowanym na cirzenie serca iest pomocny.

Szmaragd.

Wdzięczna zielona farba kamięnia tego, iest przyie: mna oczom ludzkim wydaiąca z siebie iasność nakształt zwierciadła, tak że w nim patrzący, tych którzy kolwiek za nim cokolwiek czynią obaczyć może. Gdy Nero o: krutnik woyska swoie miał w placu siedząc w szmaragd pa: trząc onych wszytkich postępki widział.

Miłość serdeczna nigdy miłości swoiey zawsze kwitnącey nie traci, a iako nie chce w oczach ludzkich przebydlić się tak chęć y serdeczna miłość wdzięczna iest zawsze w oczach ludzkich etc.

Według tych przednich kamięni, insze mogą być przyrownane według pożytku tego który rzecz odprawuie, tak że według rowności czasow y osob według zdania mieyśca każdego.

Jaspis.

Nie pośledniey cnoty iest Jaspis między kamieniami dro: gimi, zieloną barwą przyozdobiony, a naybardziey iest wdzię: czny. Ten bowiem y ratą chorowitemu, tak że y serdecz ney boleści wielką y zacną pomoc przynosi y melankolią od: pędza przeciwko słabości iest zacnym lekarstwem iako o nim Naturalistowie piszą. Nad to iest proba szczęścia y nieszczęścia ludzkiego kiedy go ktoś nieszczęście spotkać ma abo się rozpadnie, abo też z kleynotu w ktorym iest wprawiony wy: skoczy. Czemu by y serdeczna miłość y szczera zemu być przyrownana nie mogła. Ta abowiem też wszytkie skut: ki w sobie zawiera. Szczęśliwym iest ten ktory ią sobie miał.

renskim Zyie, miłosc prawdziwa Małzenska onſrasu:
nek odpędzic y zmieść może. Iesli zas iedero w stanie
Małzenskim zyiący, bliſki iakiego nieszczesćia abo przy:
padku, serca przyiaciela tego miłuiącego wzobopolnym
małzenstwie zyiącego prawie się rospada. Nadstatek
miłosc iako Iaspis nie takij przyiaciela ukochanego
iest przestrogą od wszelkiego niebespieczenstwa.
Kiedy ktory trucizna iest dla kogo gotowana, Iaspiß
ieśli tam iest abo się poci abowiem rospada. Podla:
grykom tym ktorzy, Scyatykę miewaią wielką pomoc
przynosi: Oczym piſe Plinius w Księgach 39 Roz:
dziale druguiegym

Turkus

Kamyk ten acz iest nie wielkiey sztuki iednak barzo
wiele z siebie wydaie drogoscią swoią, nie wiele inszym
drogim kamieniom ustępuiąc, choroby niebespieczne wspo:
maga. Miłosc u niektorych cos małego y podłego być
się widzi, skutki iednak iey iakby wielkie były. Kto
nie widzi? Ta człowieka zgubi y do ochrony snadnie
przywieść może. Ta sprawuie, ze zdrowie ieden dla drugie:
go potrzebie iest gotow. Ta wszytkie nieprzyiaźni skromi
y traci: Ta wielom upadkom zaporą bywa. Owo zgo:
ła wszytkie skutki powiedzieć trudno.

Słow Żałosnych y Wesełnych Koniec.

Mowy ktore się przy Aktach Załobnych, abo Pogrzebowych od: prawowac mogą.

Mowa przy Pogrzebie Młodzienca

Smierć nie uwyta, śmierć niemiłosierna, ktora z zazdro: sci Szatanskiey wkręciła się na świat A.R. nie dorosłe Ludzkie tylko ale w sliczným młodosci kwiéciu dziatecz: ki pozerá, z swiata zprząta: abo bez wszelkiego braku y bez naymnieyszego na osoby, Bogactwa, y niedostoien: stwa respektu. Z kąd ieden z których nie bez przyczyny onę drogę zgoscińcem bitym wszystkich stanow y kondy: cyé Ludzi nazywa. Drugi zas powiedział: że człowiek narodzony z niewiasty krotkych iest dni barzo, a pełen utrapienia, wyrasta iako kwiatek a bywa podcięty, y ßbe: mira iako cień, a nie ostoy się. Owo zgoła.

Narodziwszy się wszyscy, zaraz umieramy
Początek zaraz z końcem płochych lat sprzę: gamy.

Piszę Philosophi niektorzy o wierzchach niektórych przy rzece Hyppanus, ktora iest w Tatarskim kraiu rodzą się na switániu Legrar pod południe Latáią, y po: łudnia z starszawszy się omdlewaia, po dwie czor z za: chodem słonca umieraią. Tym wszystkom ktore iedno-dziennemy z Greckiego ięzyka wyszy Filosof na: zwał, ieden Poeta Grecki narod Ludzki być podobnym twierdzi. Ludzie prawie są iedno dziennemy tylko a prawie sen cienia. Lecz oprocz świadectw świád: czenie samo nas wtym uczy, iż chytra a nie lutosci: wa śmierć zaraz od czasu urodzenia, straszną swoią

kosą zawszystkich nas śmierta, żybie, y wiele ludzi letnie
naświat okazanych nie mile strzyżnie podcina. Owszem:
nek y przykłady ach nieszczęsny nie trudne. Kto wielki
a Bogu kochany Dawid, siódmego dnia po uderzeniu
synaczka pozbył. Trudno tego zaprzeć trudno nego:
wać. Głos Boży, Trąba Niebieska wielki około nas o:
błok leżący, świadkom to nam jawnie ogłasza, twierdzi
pokarania y świadcza. Ale y bez tego ten przed (którym
zacne zacnego N. ciało kosą śmierci nielutościwie) oczy:
ma naszymi niespodziewanie wystawiony Katafalk (na)
podcięte y żałośnie złożony [illegible]. Zaczym uwa:
żamy słusznie co Poëta powiedział.

Widziałem ia rzany kwiat z słońcem kwitnący
Obaczyłem zas z słońca zachodem ginący:

Widzieliśmy y my tego zacnego zmarłego w młodym
wieku, w bojaźni Bożey, w prawdziwey pobożności w cno:
tach wszelakich, y daleko słynących w dziecięctwie kwit:
nącego, widzieliśmy w doyrzałych leciech tego po:
chop kło podporę Rzeczypospolitey, napatrzyliśmy się
zacnych postępków, Dom swoy zacny, y familią zdo:
bionych, skąd iako gęste przerażały serca nasze ra:
dości. Wesele iednak to wczas się nam obróciło.
Mnieysze iest wesela nigdy nie uznać, ani zeli uzna:
wszy onego nagle a nad nadzieię y spodziewanie ry:
chło pozbyć. Ale coż iuż mowić mamy, Prozne tu la:
menty, prozne żale. Pan Bog dał. P. B. wziął. Niech
imię Pańskie będzie pochwalone. Co on w młodym wieku
cnym Rodzicom y starszym oddawać miał, to temu młode:
mu starszy w ostatniey tey usłudze oddawać (ach nieszczęsny)
musimy, Skąd wszystkich rozrzewnione serca pomięknią łez
obfitych oddawać ach z jakim żalem wypuszczaią rzewli:
wie wzdychaiąc. Nam zato ze Ich Mość pokrewni z kto:
rych niektorzy przytomni, niektorzy dla odległości mieys
ca nie będący, z zacnymi rodzicami usilnie żałuią. Kur

y ci pozostali przyiaciele serdeczną żałobę, żałobą powierz:
chnią, y nieutulnym płaczem y łkaniem rąk nayrzetelniey
wyrażaią, ktoż z nas obaczy? ktosz zacnych pokrew:
nych, przyiacioł ukochanych y sąsiadow miłych serdecz:
nym żalem obciążonych nie widzi? ktosz życzliwych
sług służebnic poddanych płaczem y lamentem wielce
smętnych do społecznego żałowania nie iest poruszony?
Ale obaczyć y zrozumieć mogę, że dziwie by się kto taki w tym
zacnym kole znaleść mogł, ale na to pamiętaiąc że wszy:
scy wyrokom Bożym podlegli iesteśmy, wraz w żalu za:
chować musimy, zawarte zacnego zmarłego oczy, iuż
na to nie patrzą, prożny proch y z prochu na te ciało oto
nic niedba. Pan Bog sam tylko że tą żałością WM
MM P.P. do odwdzięczenia iest skłonna wszystka familia
zacnego domu zmarłego tego. Bogdayże y szczęśliwości
naszey, nic tak nieśmiertelnego P. Bog nam. nie przywo:
dził, a żeli co się wszystkim w śmiertelności żyiącym przy:
trafia cokolwiek by takiego day P. Boże abyście WM M
P.P. taką podporę y uczciwość mieć mogli, iakości WMść
na ten czas teraznieyszemu zmarłemu uczynili: za
ktorą uczynność IchM zmarłego pozostali krewne:
go y pokrewnowie przychodzęni, na chleb żałobny proszą.
Taż mowa przy pogrzebie odprawowana bydz może
według rozsądku mowiącego: o tym niżey.

Druga mowa. o tym że

Nie tayno WM MM P.P. że żywot, że żywot nasz iest
iakoby żeglowanie. Abowiem gdy na świat wychodzi:
my w nà czeyście dziecię iedno zakośmy się na iakie morze
wydawali, gdy żywot zaczynamy do portu abo brzegu
iakoby iść poczynamy, gdy żywot kończymy do portu
abo brzegu pożądanego y od Boga naznaczonego przy:
chodzimy. Ten nayszczęśliwszy, ktory na dobry port
trafi, y ludzie baczni, pobożni, mądrzy, opuszczaiąc sy,

Lamenty cieszyc się wszystki, kiedy z tych krain pochodzący
mizerne świata tego kończą: a cięższe nie ynaczey, iedno
iako żeglarz do portu pożądanego przypływawszy, nie bez
przyczyny, ponieważ iest naydoskonalszą pociechą gdy do:
kresu żywota naszego kończymy: i każdy ieden, a bez pochy:
by człowiek pobożny, na grobie swoim napisać kazał.

Inveni portum spes et fortuna valete.
Nil mihi vobiscum ludite nunc alios.
Niedbam o szczęście swada, gdym u portu swego
Iuż usiadł: inaydzi sobie fortuno inszego.

Nie masz czego zayrzeć, ponieważ szczęście żyia z nami
uwodzi naturę człowieka, a czasem słonna nadzieia. To do:
skonałość szczęścia nayprewniey szczęś, dobrze umrzeć czego za:
den niemoże dostać iedno ten co dobrze żyie. Doszedł ten
zacny młodzieniec umarły doskonałości takiey, o ktorey ina:
czey trzeć niemoże, iedno to że żył dobrze, bo umarł pobo:
żnie. O czym acz sprawy wieku iego choc krotkiego świad:
czą, ostatnie iednak słowa umieraiącego nayprewniey przy
nam koniec szczęśliwego lat swoich dokonczenia ja wszędzie
powiedaią. Nie zayrzyj synu nieba yowszem za nim się
do nieba skwapiaymy, czyniąc to czego on młodością
swoią poświadczał: była w nim zawsze skromność, trzeź:
wość, posłuszeństwo, wiara, y gorliwość ku nabywaniu cno:
ty, była y ochota ku sławy nabywaniu, była y skłonność do
wiadomości rzeczy wolnych należąca czego wszystkiego nie
zaniedbał w mięmięgl, ale prawym przykładem starszych y
przodkow swoich idąc onych nigdy opuszczać nie chciał
aby tak owoc pożądany, iako nie iaka latorosl szczęśliwe:
go dobrego z siebie wydać mogł. Pięknie Ich M. P. P. Ro:
dzicy, wiek zacnego Młodzieńca swego umarłego prowadzi:
li starając się o to, aby w nim we wszystkim podobnym został:
iakoż z nic się na tym nie omylili: bo do ostatniego terminu
żywota swego Bogu pobożności, rodzicom posłuszeństwa, y
uczciwości, Panom swym wiary, Oyczyznie miłości, y przy:
iacielom szczerości statecznie dochował. Teraz przyszedł.

między rzeszą nieskończoną do Króla nieśmiertelności WM
ma był pociechą, w oczach Rzeczypospolitey, w oczach
zacnego domu, y familiey swoiey, a niemal wszystkiey prawie
Korony, nie na rozpuście, nie na swey woli ale na warsztacie
sławy, i na posłudze oyczyzny, na obronie sławy familiey
swoiey zawsze zabawiał. Nam przychodzi z inszey miary
wnioskować pociechy, WM mając tako, że nie mogąc nad
spodziewanie WMci dopełnić miarki doczekiwania WMci,
Dekretem Bożym powołany będąc temuż oczekiwaniu WMci
dosyć uczyniem, nasyca się dla P. Bóg oczy WM, nasyci się
y pożądana cnota latorośli domu tego rozkoszą: czego
my, iako przyiaciele uprzeymie życzymy.

Mowa przy Pogrzebie P.

W tym naszym żałosnym życiu MM PP udzielona nam rze:
czy pociesznych y żałosnych. Natura wyczytała, y iakoby
wielki wianek zgromadziła. Z znakiem WM iednak ia:
kimsi znamy, postępuie raz smutku, drugi raz wesela,
dziś szczęśliwe lutro przygody, teraz zgoda wnet potym śmierć,
a wyglądać każe. Nie dziwować iednak musimy, ponie:
waż w tym porządek przedwiecznego Pana upatrzyjemy.
Bo iako wszelkiey pociesze naszey, tak i nemu szczęściu, każ:
dey fortunie y smętkowi a nakoniec życia naszego ko:
niec iest naznaczony. Dziś u tey zacney zmarłey oso:
bie ktorey dom zacnością familiey urzędów y dygnitar:
stwa dzielnością rycerską ozdobiony, dziś mówię u tey
zacny śmiertelney osobie dany wieniec baczymy nieśmier:
telności. Bo iako wiele sobie przyniosła szczęścia w wol:
nym y zacnym domu się urodziwszy, iako wiele przod:
ków pociech znacznych dostąpiwszy, nikomu nie tay:
no tak na sławę przodków iako y na zey cnoty y
wspaniałości młodym wiekiem y równością cnot y przoz:
ków uczciwych patrzącemu. Nie wątpliwa iako:
ley domowi wiele ozdoby w cnotach własnych oftitow:
iszcy przyniosła, gdy by nie był dekret Pana nieśmier:

telnego wiele by była przyczyny y rozmnożyć tak potom:
kow Krzeczypos[k]. mogła niemniey y sławą, żaczney fa:
miliey swoiey. Lecz wiele żalu tak utrapionym Rodzicom
tak wiele smutku przyiaciełom y pokrewnym swoim śmier:
cią swoią przyniosła. Jednak wyrok tey śmiertelno:
ści wszystkim cierpiec skromnie przyznać, ktory ludzka
siłą ani podołać, ani sprzeciwić się może. Bo nas wszyt:
kich w tym czasie społnie ciężyć może zmarła osoba, ale
powierzchnie przez odeyście swoie zaraz pociechą iednak
iest pokrewnym swoim. Żalić się nie cieszymy y serdecz:
nie weselimy, gdy ktokolwiek z śmiertelnych ziemi oby:
watelow, dziatki od czasu naszych za społecznym zjedno:
czeniem y postanowieniem odchodzą. Rzecz tego niemożemy
upodobał sobie Niebieski Oblubieniec tey kwitnącey La:
ta, co według upodobania iego było wiadomo, y do swey
wiekuistey naiiasności prowadził. Pewni tego iesteśmy
y tym się w tym odeyściu iey cieszyć wielce możemy, że się
Bu Panu wonność cnot iey w młodości kwitnącey upo:
dobała, ktorym iako w dzieciństwie tako w potomnym
aż do teraznieyszego wieku swego, w dzięczny zapach bli:
żnym oczom pociechę, nieposlednią Domowi ozdobę wy:
dawała. Jch Mć zacni Rodzicy, że wszytka rota po:
krewnych swoich żałosnych to zasmucone koło, w ktorem:
cie się W.M. M.M. Pp. w tym Akcie zakład szczerości y
uprzeymości swey pokazali, kiedyście W.M. nie w swo:
ich sprawach, nie sami sobie ale wszytkim y grzec: tak W.M.
miły iest Bogu y przyiacielowi niż wspominać ktorego
kiedykolwiek uczynku. Acz w nim W.M. pewną nagro:
dę mieć będziecie, y nieba zapłaty, y od ludzi ludzko:
ści dostąpicie. Jednak Jch Mć w tym żałobnem kołem
pokrewnych swoich przez mię przyiaciela swego W.M.M.Pp.
dzięki czynią, zaten ktoryście W.M. podzieli y drogi nie w czas
mieysca odległości odłożywszy; Oddając za tym wyższey:
mocy wszelką wzaiemnie życzą aby nie tak śmiertelnego dla

więc nie rychło (bo temu wszystkiemu podlegamy) na wm
y na zacne domy wm moich Miłościwych PP nie przy:
chodziło.

Mowa przy pogrzebie Zołnierza.

Patrząc na tę pogrzebową ternicę MM PP na łanicę
mowię zmarłego tego MN. przychodzimy wspomniec
na słowa samego Nieśmiertelnego Pana, ktore po upad:
ku do pierwszego człowieka rzekł: Adame ubi es: A:
damie a gdzies iest: Zacney Oyczyzny Naszey Rycer:
zu zmarły gdzies iest? gdzies się nam podział? y iakos
te wszytkię nadzieię ktorąsmy mięli o tobie wiatrom
dopuścił rozniesc? Jak niekiedy Walentynian na woynę
sie wyprawiwszy, nad wszytkich spodziewanie do domu
się wrocił, ale na drodze gardło dał. Oszukała nadzie:
ia wszytkich, ktorzy go zdrowego zywego y zdrowego witac
sobie obiecowali, a płakac musieli umarłego, ktorego a
prawo zywego czekali, z ciałka, ochoba, zaczym słu:
sznie y dziś na tym załosnym zeysciu rzec mozemy. Dom
nadzieie y radosci naszych wsze tiy nam się obrocily. Odię:
ty bowiem od oblicza naszego, nie takim się nam zaktos my
się spodziewali powrocił. Obydowa znamy, nie był a tso
cię zywym był. Zacny Rycerzu gdzies iest? kedys się nam
podział? Bogday że było o tobie zdaleka słychac, ani
zeli tak na cię iako teraz z bliska patrzac. Nie takie:
go cię przed krotkim czasem zacnego koła Rycerskiego prze:
łozony po wyprawie widział gdziesty, iako domu zacnego
twey sławy przestrzegaiąc, Rzeczypospolitey się zasługu:
iąc toru zacnych przodkow twoich nasladuiąc, iako
Rycerz w zwykłey tobie wrociesz stawał. Nie takiego cię po
szczesliwem z drogi powroceniu do domu zacni potrzeb:
nie takiego przyiaciele zyczliwi nie takiego krajow tych
Obywatele wyglądali. Zacny Potomku Oyczyzny naszey
gdzies iest gdzies się nam podział? Nad to tak załosne
załowanie y pytanie nasze, zdami się iako bym go słyszał od
powiedaiącego we słowa: Nie pytaycie się gdziem iest y

Ziemi się tak wielka w tak krotkim czasie na mnie od
miana pokazała: Domyślić się snadnie możecie owego co
nam wszystkim w Adamie powiedziano: Prochesz y w proch
się obrocisz. Pod tym prawem wszyscy zarowno ściechą: nikt
smierci nie uniknie, każdy śmiertelne łoże musi zalec. Na
mnie to prawdo, y nie byłoby przywiley, spadkiem przyrodzo:
nym przyszedł ai ziemią y prochem będąc w ziemię y w proch
się wracam, wracać mi przychodzi ziemi tę małą gliny bry:
łę ktorey my była do pewnego czasu narzyczyła. Niegodzi:
to się własności cudzey, gdy się iey u mnie upomniono oddawa:
wać, a nisię tego co przyrodzenie nie się zbraniać. Każdy
człowiek urodziwszy się na świat iako persona w komedy:
ey, na Theatrum wychodzi: ktora odprawiwszy rzecz swo:
ię ustępuie drugiey, a więcey się nie pokazuie. Takiy ia na:
tym przestroynym Theatrum świata tego pokazawszy się
a powołania mego personę odprawiwszy, mieysca ustępuiąc
drugim ustąpiłem. Iako przystoynie na tym Theatrum
stanął, Bog nie uznał y osądził, ale y ludzie potomni są
dzić będą przestawamy na tey odpowiedzi Zdenyzolnie:
rzu, a z własności co na mię rzut: ie w wyobrażeniu chodzi
człowiek z tego świata: Cosz iest bowiem żywot nasz: Ko:
media: Scena autem est vita nostra. Iako ieden go:
wiedział: Rozne stany, ludzkie przełożeństwo albo pod
daństwa wszystkie są komedialne persony: Nie to szczęśli:
wy, na ktorego Pańską osobę włożono, ani tego mizerna kon:
dycia, ktorego iako kmiotka albo lichą iako na theatrum
świata tego wyprowadzono ale to szczęśliwy y pochwały godny, kto:
ry personę swoię według potrzeby y przystoyności odprawi.
Tego rozumu zdrowego będąc niektorzy iako żaden ktory
umieraiąc, rzekł do przyiaciół swych: Byliśmy się dobrze
z personą naszą popisali. Sabisne personam nostram ami:
ci belle egimus! A ktorzy około łożka iego stali, odpo:
wiedzieli: Bene. barzo dobrze. Valete ergo rzekł
a tym mieysciesz się dobrze, a w tym umarł. Da iedy,

nayważnieysza śmierci pociecha, że kto cnotliwie bieg żywo:
ta tego przeszedł, poczciwemy sprawamy, żywot
swoy zakończenie. Wszystko nam to takowa zmieni:
błażona śmierć odbiera, od wszystkiego ubespieczac każe:
ale cnoty, chwały y godności umierdzec niemoże. Bo acz
się od oczu ludzkich umyka, ale ona przecię na pamięci
ludzkiey zostawa, wieczności się równa. Bogactwa zaś, wiec:
kie wyskoki, urzędy, dignitarstwa, y goda wszystkie do:
czesne dobra słabo się na nas nie znaczey rzadko iak na:
słabey, y zgniłey nici wiszą, y snadno takowa śmierć ze:
rwac to z nas może, ale cnota ruszyc się ięy nie da, bo do
zmarłego duszę nierozdzielnie przyszczepiła y z niey, nieprzer:
waney wieczności nabywa. Jeśli kto cnotliwie y poboż:
nie żyiąc na sławę nie zrobił, próżno mu słupy rzezać, pró:
żno, y marmurowe groby kuią, próżno Epitafiei albo
na grobki na marmurze wyrzynaią, próżno obrazy by
naymisternieysze maluią. Bo wszystka pamiątka iego
z nim pospołu wraz y mi się zagrzebie. Sunt quorum non
est memoria, perierunt tanquam non fuerint. Powiedział
Mędrzec: Są których pamiątki nie masz, zginęli ia:
koby, nie było ich. Kto sławę dobrze y cnotliwie nie:
boszczyk zacny przed oczyma naszymi położony, co
mu każdy y naywiększy, żego nieprzyiaciel przypnac może
Inimici ejus sunt judices. I dla tego z przystoyną po:
chwałą rzec się o nim nie może: iż na krótkiey żywota
swego kondycyey dobrze y sławnie personę swoię odprawił.
Zeznawa to y sama miłość WW MM MM Pp. którzy
ie kościele jego za żywota miłowali, y teraz po do kończe:
niu krótkiego życia iego tey ofiarą chcieć nie zanie:
chali nie respektuiąc na trudy, odległość mieysca, y na
zabawy, (bez których z nas żaden nie iest) gospodarskie
Za co niech PB WMMPP wdzięcznie y łaską hoynymi pociecha:
mi nagradza. Ich MP pokrewni w czym pociesz nieysbym
WMMPP Podsługowac y dziękować gotowi z sobą mię zatę u:
sługę uniżenie zalecaiąc.

Mowa przy Pogrzebie Zmarłego Matronka

Jest to nieochybny kres każdego człowieka MM. SS. że każdy który na świat przychodzi, zchodzić mu z niego gdy czas przyidzie potrzeba, umrzeć każdy musi ktokolwiek się na świat rodzi. Ale umrzeć sławnie umrzeć dobrze umrzeć porządnie tylko się dobremu przypisuie. Siła ich życzy sobie tego ale rzadko kto tego dostąpi bliski płacz chodzącego człowieka iednak że przecię ci których cnotliwe postępki nie mogą iedno pobożną świętą śmierć sprawić. Naszego zmarłego żywot który przed oczyma naszymi w lesie nieśmiertelnym iest położony, iaki był nikomu nie tayno, ten umarł na swoie wroże statecznie w powszechney wierze, szczerey, Oyczyznie życzliwy, kraiu tego obywatelom, owo zgoła umarł stateczny, szczery, y życzliwy był zawsze gotowy, dla familiey żywot dla Oyczyzny dostatki, dla sławy, to obie yutary, wszystko położyć gotów, od niego się uczyć mógł, nietylko ozdoby Zelum Religionis, ale y doskonały Polityki tak ku Rzeczypospoli: iako y ku dostoienstwu statecznosci. Mamy czego moi MM. żałować, poległ nam przyiaciel y wzory, przykład przyiazni. Prosiliśmy na ten żałosny akt, ale szczęśliwy stawił się każdy z wami iako wielki przyiaciel. Godzien ten był człowiek y od swoich miłości, y od obcych szanowania, y cudzych zachowania. Umiał skryptorom diskursem domowym y racyjami dogodzić. A nadto wszystko co cnota rozkazała bez respektu, bez trwogi, bez boiażni każdemu rzec prawdę z przyrodzenia umiał. Piękny iest człowieka przymiot z śmiałości ale śmiałość z rozumem iest, to dar niebieski. Zchodzą ludzie MM. SS. rozmaytemi przypadkami, ale zniść w woynach Pańskich zniść na widoku ludzkim zniść in Theatro Reipub: zniść bez przygany, zniść w ludzkiey miłości iest wielka łaska Boża. Zszedł ten zacny zmarły, wiem że przy,

iakotom ukochany, w tem y woze familiey swoiey miły a w tem rzeszcze bom znał Szwanitabeszego, że Oycby: nie potrzebny, y godny bydz mogł. Załuiemy go iako cnotliwego, nie załowac trudno. Ale y tom MMP słu: sznie załuiesz: nie przeto że Matronek, nie przeto że wierny y ukochany, ale że godny y wielkiego u nas był oczekiwania. Ale cos czynic. byłsię wskrzesić ten pobozny duch: byłsię odkupic tak pobozne ciało mogło przyłożyli bysmy, y starania ktorylibysmy się na to wszyt: cey. Ale stat sua cuique dies stat irreparabile tempus,

Ma kazdy zamierzone dni żywota swego

Nikt nie uydzie dekretu nieuchronnego.

Coż nam iuż czynic przyidzie, iedno WMMP za ochotę y laskę, ktorzyscie WM nam nierespektuiąc pokazali na ten Akt się załosny stawiwszy, podziękowac. niech P. B. nagrodzy, a by taka chęc y łaska, za pogodą pocieszniey sza WM odsłużona bydz mogła.

Rozmayte oracyiky

Przy oddawaniu złotego upominku

Ma tę od natury nadane talenta złoto MMP. że tward: sze nad diamenty serca ludzkie kruszy, y nakształt magnesu same nie czuiąc, a prawie żelazne affekty do siebie ciągnąc wszytko. Czego moc y siła nie opisac: mowe, y nie dokaze tego złoto dokaże. Częstokroc obron: nych zamkow y fortec niezliczone woyska swoią po: tęgą dobyc nie mogą, a złoto iako ognisty piorun one przenika. Chlubił się niegdy Philippus Macedo że z każdego miasta y zamku chociasz nayobron: nieyszego dostac mogł, ieżeli pierwey złotą daro: wizną, y upominki do niego wpuscił. wiedząc takie o złocie przywileie y prerogatiwi Sg. M. P. K. tym złotym prezentem szczerey miłosci y przyiacielskiego

affektu fortece dobywa, tego sobie życzę, żeby WMMP. tę
złotą dakowiznę, złotą przyjaciela wdzięcznością, albo-
wiem taki ma być affektu przyjacielskiego postać, coby tylko sa-
ma wypłacała wdzięczność. Jeżeli WMMP. dobry affekt
(oco uniżenie proszę) wdzięcznie przyjmiesz, na dalszego WMP.
usługi obowiązujesz. Dixi

Przy oddawaniu pierścienia

Prawdziwą przyjaźń na ustalonym nieodmienney nigdy chęci fun-
damencie przez wiele dowcipnych znaków mędrzy chcieli wy-
razić Polityci MMP. aby tym jaśniey życzliwy affekt pod
ciemną serca ludzkiego pokrywą zatajony ku ulubionemu przy-
iacielowi prezentować mogli. Zkąd iedni bogate we złocie
Karaki na piersiach swoich nosili, stateczną przyjaźń wyrażai-
ąc. Dowcipni zaś Egiptianie niezmazanego zwierciadła
znakiem stateczną a nigdy przeciwnego szczęścia odmienną
uprzeymość konterfektowali. I słusznie bowiem prawdziwa przy-
iaźń, że niezmyślonego nieobłudnego taić u siebie niemoże, ale
cokolwiek w przyjacielskim zawiera sercu, to wszystko jako
w niemylne y prawdziwe zwierciadło jaśnie pokazuje. Jego Mść
P. N. zawziętego ku WMMP. affektu pokorniejszym y szczytalniey-
szym wydać nie może prezentem, jako kiedy pierścień ten na znak
obopolney przyjaźni WMMP. przez mię offiaruje. Jaką bowiem
w nim zacność upatruje że kosztowne klainoty, wysoko szacowa-
ne Karaki, szacunkiem y ceną swoią przechodzi, w tym pierście-
niu odległe przed tym animu, że wiedności affektu szczodrobliwe
usciorone w tym wszystkie pochlebne fortuny, w ktory mrozne nie bez
kiedy są wyrażone. Takiem tedy życzliwość zakrywając WMPannie
znakiem uniżenie uprasza aby on od Jego Mści wdzięcznym affektem
przyjąwszy nieodmiennego w nie zakreślowanych granicach uprzey-
mości winawać zaszyta przyjaciela. Dixi

Odpowiedź na przeszłą.

Neyzabawszy już dobrze JMć na zawziętym ku sobie affekt
przedtelnie offiarowaną miłość nie potrzebowała tego żeby tak u-
przeymość przez upominki jakie była offiarowana. Że jednak
im więcey pospolicie wnętrzny affekt przez te zwierzchne znaki

zwykł się wydawać urzeczonym sercem, y zarówno u wszey:
mością takąż, iaką iest zostany, przyimuie, iako zadatek
iaki pewny ku sobie miłości, bardziey w nim cenę y wagę affektu
J.M.ci Panien podarunek szacuiąc. Tudzież oraz wdzięcz:
na się bydz upominku tego pokazuiąc, prosi aby one raz
wprzyiąwszy swoie y miłość przyięła wszytki, y przyszłych czasy, ni:
gdy z niey nie wypuściła. Dixi

Przy oddawaniu Łańcucha.

Jest ten przymiot kleinotu tego że ogniwa spoione w sobie
zamyka, które choć są między sobą zjednoczone tylko
przez gwałt rozłączone, y rozerwane być mogą. Tym tedy
kleinotem Je Mć P. N. WMM Pannę obsyła, oświadczając to że
spoioną y zjednoczoną miłość, y uprzeymość dożywotnie w ser:
cu swoim, którą odtąd nie rozerwaną na dłuższy wieku swego ter:
min za pomocą Boską zachować usiłuie. Choć te ogniwa
są z sobą mocno spoione przecię iednak przez gwałt rozer:
wane być mogą, ale szczera uprzeymość przyiacielska
choć iaka zawistna nastąpi chwila, lub nie fortunne tego
świata uderzą nawałności, na diamentowym zasadzona fun:
damencie, nigdy nie ma być rozerwana. Te zawielkim
impetem, y mocą, lubo się do rozerwania skłonne, iednak
J.Mć który ten kleynot ofiaruie, zacerownych niesche:
ściach y w przyiaźni zawzięty przygodach iest do
przewiadomy, iednak do rozerwania każdego nie jest
skłonny przeszłe więcia. Dixi

Przy oddawaniu Diamentu

Jako orzeł między ptastwem nay zacniey się poważa, tak y
ten kamień między wszelkimi kleynotamy naykosztowniejszy
iest, y nay mocnieyszy. W.M.M.P. Miłość serdeczna, y prawdziwa
niemoże się lepiey wyhonorować efektować, iako tym kamieniem.
Jako tego ani mocz, ani ogień ani naytęższy młot skruszyć
y zepsować niemoże, tak przyiacielskiey wszey miłości przygody nay:
większe, niefortunne czasy y niebespieczeństwa pokonać
y rozerwać niemoże. Przecię iednak cokolwiek świat nie
mięcze musi ten nazbyt mocny kamień, krwią ciepłą bydlęcą

[illegible] skruszony bywa, a miłość przyiacielska śmiercy tyl:
ko sama za przeyrzeniem Boskim zrywa. Starzy Rzymia:
nie strzały swoie, y insze bronie tak przyprawiali iż od nich
kto szkolwiek zraniony został, umrzeć musiał: Naśladuie
wtey mierze JMP N. starożytności, y onym strzałe przyprawi:
wszy miłość WMPannie przez mię ostawuie, aby serce WMP.
tym mocnym zranione upominkiem, nigdy się z postrzału miło:
ści wyleczyć niemogło, ale żeby w nim do ostatniego tchu ży:
cia ku ulubionemu przyiacielowi rankor przyiazny zosta:
wał. Dixi

Przy oddawaniu wieńca przed Slubem.

Zwinione wiedną gromadę a szczęśliwie za Boskim
rządzeniem dopełcione, y kres swoy otrzymywaią JMPana
N zamysły. Wszeroki życzliwości przeciąg nie bodzie my
niepotrzeba oczekiwaią albowiem przysposobione z urzą:
zaniu tych życzliwości ręce Kapłańskie, które wiecznym, ani:
gdy nierozwarzanionym ludzkie związką miłości węzłem serca.
Abyś tedy WMPanno te wszytkie w tym wieńcu uwite po:
ciechy y dolę swą odebrała opiekę, a one my swe oto szyta stronie
wielce JMCi prosi. A przytym abyś wesołym na przyiaźń
JMci afektem serce y oraz ręce kuwiecznemu poślubiła ślubo:
wi JMość tego sobie uprzeymie życzy. Dixi

Przy oddawaniu Marcypanow.

Prawdziwa to iest, iż iako wszerau samym początkiem swoy przy:
iaźń ugruntowała, tak innemi dowodami mocności swoiskie:
te czyny nie szczyci tylko temi, które społnie y mile z nami żyć:
liwią. Nalezna powierzchu polityka iako wielu w przyiaźni omy:
liła, y zmiesza. A kto nie wie w szakże iednakiż inszy iest
porożny przyiaźni trop, y powierzchny glanc, tych podarunkow
iako dożywotney chęci posłańców, że przytomnie słodkości nam
wielce WMPanna iako mysły smak wszelkie swoich prawią tak
mniemać masz że rowną powolności wdzięczność wydawaią
y maią zupełney przyiaźni znak. JMP N która tylko w tym
czas wzorzystość przemięnić miała, gdyby wola JMP Rodzi:
cow naszego MPana przeczyła. Nadto ugruntowany

dawno wyczekaiąm Doskim ten upominek iako pewną
dozywotniey przyiazni prozbę obernie się Jeo Mci WM Pannie
zaklanie. Ktorby Pan Bog gdy wola Ich M P. Rodzi:
cow naszego Ms: Panstwa nakloni, że JMPN za wie:
czny upominek samego siebie odda na osobne przy:
mnożenie zacney tey familiey, do nayniższych za:
sług WMM Panstwu, a nierozdzielny przyiazni WM
M Pannie. Dixi

Odpowiedz

Mile zawięzana z tey familij przyiazn nietylko WM Pan
doskonale ofiarat był, lecz ześmy szczodliwemy podarunkami
miłoście y łagodnieyszą sposobił, Przyznawało JMPN
że s ją nietylko tą ludzkością swoią dozwolnie cznosci
znie wolił, lecz y ad vota zarownie wzbudził, ktoremy
życzy aby zadną gorzkością ta słodycz się nie zaterko:
wała. Iosz szczęśliwość mniemanie iest JM Panny
zgadzającey się z wolą rodzicow o ktory to WM Pan sobie
niezyc masz, bo zeżeli to P Bog przeyrzał y wola JMP Ro:
dzicow skłoniona skutecznie w przyiazni zawiązaney uwier:
dzi, nie omyli się WMP. wzaiemnym affekcie, czego ia
WM. mędlesz y domowi zacnemu życzy! Dixi

Dziękuiąc za Upominek

Wiadoma chcę przeciw domowi Ich MPN szczęśliwość
to sprawuie, że do wesołego tego aktu wesela przyszyno
gdy szczęśliwość swą wszystko Jey Mci PN oświadcza:
iąc oraz y do gospodarstwa nowego donativo godną
Panskiey szczodrobliwości przykłada wdzięczna Imć
iest tey szczęśliwości y dożywotnie być chce. Upewni:
mię tego sobie życzy, aby nie tylko wdzięcznością ale też
uniżonym usług swoich oddaniem z łaską JchMciow
oświadczyć mogła. Dixi

Observabit autem Orator respondens quod 1mo debeat grati:
as agere. 2 Munera sponsae extenuare. 3 gratam fore af:
fectus, et benevolentiae, nec non munificentiae promittet, ci:
tatur ad summum periodus 3. 6. vg.

Przy oddawaniu Panny.

Jako cnocie z ludzką zapasy chodzić zarazowsię, tak przyiaźni z nieprzyiaźnią na swym przegrawać nie nowina poiedynku. Alternatą bo uśrzodka chodzi, raz zaszpiewać dni, gi raz wesołe widzieć ku sobie nieba oko. Nayprzednieyszy ma larski kunszt natwarnowi twardy zapewnie swym pędzlem so: wiszowy nie ezła cery, ieśli go nasitraz na wrodzinie zgodne oyczyzny nie wyciofała postępki. Samego tylko nayprzednieysz Bego Apellesa mowię wczym szkodno pozała wszemidzko, każdy się glansowany ręki iako na sercu czyim odrzesue konterfekt. Iuż tam trudno swieckiey zanowac (naprzeszkodę miłości) ludzkiey polityce, kędy Boska swą łaską, siemie dobroć, ktora nie zmiękną serca upatrzywszy szczerości, nicze usieła sercocie gmazdo, wktorym beso iejżnie przyiaźń wczasuiąc, iuż się nigdy, iuż się nigdy nad swey zawiesić niemoże obłudnie. Mam za to że wdomu WMMD nie kto winy tey przywodca iest przy: iazni, tylko ten że, ktory się iey pomnozycielem być obiecuie. wielkiy bo cnoty posag, komu szczerego da Bog przyiaciela. Chcial nie kiedys Nero swiata być reformatorem, kiedy maiąc na bankiecie Peryclata Armenow krola, ten dzień złotym dniem nazwał. A to stąd że publicznie Cesarz na cytrze zagrał; silaby się dzisieyszych wiekow znalazło reforma: torow, żeby te dzisieysze zelazne dni wzłote się przed mieni tywieki. A WMMPanom oto się starać nie potrzeba, bo dni wszystkie złotem się toczyć obiecuią zrzodłem, kiedy zgo: da w szczęściu, y długie lata, y wysokie honory nie pachołkiem służyć, ale synowskiey iakoby dziedzinie swoiey zażywać wdomu WM zamysla swobody. Zkąd iuż nadzieią swoią słodko brzmiący nam wybiiaią symphonie herbow, tytu: low, zachey, y wysokiey, starożytney, wdzięczney naszey familiy IMPanN, z ktorey iako z zrzodła nieprzebranego, szczerość

się rozszerzającego wiele sławnych, oyczyzn nie zasłuzo:
nych, Przeczyż z osobliwey niemałemy znacznych przystępuia:
my wyszczytnego męzow, Dziadow Pradziadow, Nadzia:
dow, z ktorych animusze wielkie, a miesca wysokie na
poror temu zacnemu domowi iako z cypru rosły. Czego
się wiecznie mieczem y ogniem dobiiać zwykli wspomi:
nać tu na tym placu, ani rzecz potrzebna, ani słuszna. Nie:
wiem kto by się w obyczayne na dzień takiem był gościem, aby
o tym przezacnym domu, albo dopiero się pytał, albo zasz:
cze nigdy nie słyszał. Ipse se vacuum ab omnibus bo:
nis ostendit, qui gloriatur in Patribus. Ta sama nayurę:
czdal przyiaźni moneta iest, że takiego wychowania do:
szczwiesz matronki ktory wysokiemy cnotamy miasto
mleka swoie przysłe żądliwe karmić może. Cara.
Wysokie iey nie iuz mowie urodzenie, ani wysokiemy
domy zjednoczenie, ktore każdemu jawne natury ięno:
by przymioty: Tako, będą domowi WWM twierdzą, ktora
tey nabawi w nim szczęśliwości ktorey powstn. niebo
wyciąga a w nim szczery oczekiwa affekt. Gdy tedy
iusz z domu swego JchMD Rodzice tenże skarb swego
y pociechy oddaią Aleynos, nie oszacowana wszytkich
cnot powierzaiąc skarbnice, a swoią wlewaiąc błogo:
sławieństwo, nie czym się barziey nie chełpią, iako tym,
że od opatrzności Boskiey przysposobili Syna w ktorym
gruntuiąc wszytkie nadzieie, [illegible] ozdobnie y szczy:
[illegible] wrocyć mogą. gdy szczęśliwego podarowania
małżeńskiey zgody iuż nie zgrzesza ale z uprzeymego po:
chodzące widzą serca. Dixi

Przy oddawaniu rożnych upominkow
od Przyiacioł y Krewnych.

Na oświadczenie miłości y affektow powolnych, daleko
wymowniey sza iest ręka niż ięzyk, więcey mogą dary
niż słowa. Amor non fit verbis, ius ut amens, certa. Tedy:

widzę męznych naiezdnikow w moskwie, w wołoszech etc. Żadna expeditia niebyła bez rownych Fabiuszow. Majoj IchMM PP. w skar: bcu Oyczystym buławy Pułkownicze, buzdygany Rotmistrzowskie, opalone y zstrzelone Chorągwie, cieszy się z starszych Pancerzow, tarczy, y zbroi. Dobrze byłoby IchMM na tey sławie ktorą sobie sub galea szablą y koniem nabyli, iednak plus ultra cnotą się swoią wynieśli. Wybornie, wszy koniowi y sobie po trudach żołnierskich sagum militare wiedły rynsztunkiem zdwie szwedzy, togam vero non inutilem providis consilijs nosili na seymikach, na seymach walnych, in arce consiliorum Rzeczy Korony. Zawsze przy religiey po katolicku, przy wolności po polsku, przy sprawiedliwości Parides albo adamantini stawali. Mogłbym wiele sławnych mianowac ale już przemia prac swoich w niebie ołozyli, drzye naszych co resicsze y pulvere Martio w boie, inter subsellia w szkole oratorskim na seymikach zasiadaią. Chociasz by było pulchrum digito monstrari et dicier hic est; nie trzeba iednak iuż tych palcem pokazowac na ktorych WMMP. oczy dobrze obrocili, że wszytkie splendory in atrium WMMP. inter Deos Penates zacnego Domu WMości MP. Młoda y IchMMP. Rodzice powierzaią WM. wespoł z corką ukochaną, co w domu swoim faworytnym mieli preciosissimum. Jeden z naszych Polakow u Cesarza Chrześcian: skiego Posłem Pana będąc, obaczywszy wielki apparat woienny na Polaki, przytym nervum belli złoto y srebro, zdiął pierścien z swoich rąk, wrzucił do Cesarskiego złota mowiąc aurum auro addamus. Masz WMMPan w domu swoim prawie auream fortunam, co o iednym z Cesarzow Rzymskich nagisano. Przy: łączą aurum auro IchMć Rodzicy, gdy ten skarb swoy do klęynotu swego oddaią: Lubo iuż na ten czas, gdy się WMMPan o corkę IchMciow staral y przyiazn bardzo byli conventi rownych, wszystkow, iescze iednak więcey obiecuią oddawszy corkę, dawszy błogosławienstwo, o ktorym szczęsliwie zycząc WM przy łasce Boskiey, y wszelakich pociech, o miłości IchMM niech WM być zewson nie osobliwie nie zapoczyna ciała nabytego, ale zakochanego syna mieć WMM będą. Dixi

Responsetur Dne Sponsi.

Moi MM Panowie chociasz tak przestronne pole do zawo: dow ma Eloqventia, nie zawsze iednak affekty y szczerey mości serdeczne natrącząc ieny sięda y wszytkie słowa, y cracie

nasze celebri motu ubierą. Byśmy dobrze in campo eloquentiæ
wszystkie flores elegantiarum pozbierawszy Auditori ingenioso
inter amicorum rostra podali, nigdybyśmy według stanu ich bar:
wu affektom naszym ukuszczeymości nie dali. Obawiam się tym
miec parem expectationem WM. albo mense Jeymści Pani i Młody
albo też dziś teno J. Mci P. N. przyniosł gratiarum actionem, że:
zeli nie quantum volumus uczyniemy z ochotą, quantum pos:
sumus dziś czasi, argumentis powolności swoie ku zacne mu
domowi WM oświadczy J. M. P. N. nietylko obietnicami ustowem
szlacheckim, ale bez przysięgą na amicitia sacra zastalone.
wiedział J. M. że ustit verbis przyjacielska uprzeymość, jeżże
to siebie samego za sługę dożywotnego oddając oczekiwa żadne:
go skinienia na każdej okazyi, intentus, gdzieby WM się powol:
nościami y usługami swemi jako naylepi zakazał. Wziął sobie za
świadka samego Boga przy tym nigdy nie zgaszonym słońcu spra:
wiedliwości, przed tym świata wszystkiego nie zamrużonym okiem
przytym świętym przyjacielskim kole uczynił iawną manife:
statią et conceptis verbis, jako Kościoł S. katolicki votum jura:
menti z consistarza swego wydał. Przysięgą na dożywotną miłość
y powinne poszanowanie, wyprawiając się w drugą barzo śmier:
telności drogę do dalekiego terminu, bo aż do śmierci sierdze ochot:
ne z domu WM solatiam vitæ et vitā, aby pan pasbu curriculum
mortalitatis przepędzając ieden drugiego aż do grobu doprowa:
dzit. Bardzo świdz z którym wmyszczybylo J. Mci, zbogacił
się barzo tali dote generis et virtutis. Nalazł w domu WM dimi:
dium sui, tylko samemu authori iest majore ingratitudinis dre
obstrictus mieli WM, widzi Jeo M. P. wielkie WM swoie szczęścia
pani nuszpisze; wszytkich bowiem disgustow wiarzenie miał;
tęsknim iedyna ansa inequalitas albo urodzenia albo mienia
wszędy; albo osobliwie non bene dispositis. Chociasz na favor
nieszczęśliwego szczęścia, mają nuptiales hymenæi wysokie uro:
dzenia, zacne skowinowacenia, bogate posagi, dostateczne wy:
prawy, nie zgodza się iednak zbemy, cum œqualitatem conditio:
nis albo nie upatruią, albo pogardzaią, iako in œquali lance
tak in œquali conditione conjugium, amicitia mā swoie pon:
dus. Inaszy wymowne barzo bywa lubo urodzenie lubo do:
bre mienie, mądrze nauczaią Philosophowie, quod simo ca:

tem uni tertio, sunt eadem interse; y nie będzie unio animorum, gdzie nie iest conditionum parallela. Gdzy się bardzo JeoMć Pan Młody Dzianno ex Carianodum atot Majorum splendoribus, y iakoby ex templo Famae Publicae wychodzącą ma gdzie in atrio majorum suorum postawic, aby ta zacna Kornelia exempla virtutum z domu swego wziąwszy, godnych Kościołowi Bożemu a koronie Synow in ter ceras majorum postrzała. Boc WMć Rodzicy ucho pewni że nie tylko miłą cotę dając cie JeoMć P.N. ale też zaraz y affektow swoich Oycowskich udzielacie. Naydzie wdomu JeoMći miedzy nami wszytkiemi pokrewnymi zmie wolone ku sobie affekty y gdzie kolwiek poyrzy, wszędy iuvam imaginem Parentum, conversaty na: szey obaczycie WMćPanstwo. Lubo się nie dosyc JMćie WMć ukon: tentowali, nigdy wdobrym affekcie nie ustawai cie y temu nowemu sy: nowi pokazuiecie się być miłuiącemy rodzicami. Dixi

Starając się o Przyiazn.

Z szczęsciem zawszy chodzie zamysła, kto nie pewnym będąc szczęściu tak napewne zamierza. Swiatowa to własność ten się tam się nayostrożniey, tym stawie razem gdzie nay smiał tym fortuna nacie: za impetem, aby animus ludzki Panem szczęscia, zaraz onegosz być się pokazał hołdowcą. Alternata to co dzien uprawia chodu dzis szczę: scie zanos wodzie, pitro od szczęscia być wodzionym, dzis przez siebe: ciaiącą fortunę nabyc przyiazni, na zajutrz przez Boga ubogi udanie utra: wi gdysz napewniey tam znim przegrała ale sami sztorcy WMć Pannij po: ligaiąc przyiazni. Wtym sobie nie omylnie tuszy że te szczęśliwe Imśu wdom WMćPanny ścią gnione zamysły, na ten kres swoia zakieruiesz chęcią, do kąd powolne zmierzaią JMću usługi, ktorych szczytnoscą gdy oddawa. WMćPannie rowniankę to sobie zapewne sądzi iż miłosc usług onych przyiąwszy offerte, szczery u WMćPanny (o ktorą całe starać się powinien) nabędzie przyiazni. Dixi

Oddając Wieniec podczas Zimy

Juz dawno ozdobne cegły na polu kwiecie, ktore albo mroz jadem zazdrości powarzył, albo kobywa pokosiła kosa, aprzecię y pod czas zimy wonnych pełno kwięci. Vmie woo pobrali łaskawe niebo, aby przywesołych Akkach Stanu S. Małżenskiego znowu ziemica zielona odradzała kwiecia. Zwiosna a bardzo wonny tudziesz przy ięmny Stan Małzenski iest, toz nie dziw że takie natym akcie kwiecia ponieważ urosła, toz nie tylko oku ale

y seru ludzkiemu ma byc przyiemna. — Zaczynaycze wszyst:
kie ten stan N.M. Panno z trwałością, a od miłego za szczęśliwy wo:
sny, patrząc nasze odebrane od J.Mci kwiecia, abys też wszy:
wemu czasu swego chętnie się mogła uprzeymie usłużyć. Dixi

Dziękuiąc za wieniec.

Przy tym W.M.c iest wdzięczny JeyMci y wszystkiey JeyMci Panny N gościem
gdy od miłego przyiaciela z pewnym wesołego successu znakiem
przybywasz. JeyMć Panna N uprzeymie za usługi dziękuie,
y tego podarunku wdzięczną się być pokazuie, y oświadcza
J.M.C P.N. obiecuiąc że on nie tak głowę Panieńską iako
chęci JeyMci koronować będzie: zwłaszcza iż miłości ieszcze:
cenysza iest korona. Przy tym za wzięty uprzeymości y affekt
przyiaźny J.M.P.N. wrażennym affektem by nie rozerwanym
JegoMci odwdzięczyć y oddać chce. Dixi

Dziękuiąc za Upominek.

Tym droższe iest u JeMci to z łaski JeMci P.N. hoy:
ności zostane złoto y mu JeyMc pewniey szczęście o J.M.P.N. nie
odmiennej y nie omylney przeciwko sobie chęci y życzliwości. Nie
może być JeyMci wszystko barzo wdzięczną tak oświadczoney
przez W.M.c przyiacielskiey życzliwości, tak przez to złoto
okazaney Pańskiey dobroczynności łaska przez tę donatywę
oświadczona JeyMci wzaiemna chęcią oświadczyc y wszelakiemy usługamy oddawać winna zostaie. Dixi

Z tey że Materyey

Zna JeyMć nie tylko uprzeymą przeciwko sobie JeyMci P.N.
uprzeymość, ale też y znaczną przez ten podarunek oka:
zaną wznawa dobroczynność J.Mci Pana N. iż wdzięczna
nie tylko iest, ale też na potomne czasy być zostaje, y może z tym
się przeszmią oświadcza. Przyiaźny affekt przez tę dona:
tywę oświadczony sobie wiele szacuie, uprzeymie życząc aby te
J.Mci chęci y uprzeymości iakiemy mogła oświadczać usługami.

Dziękuiąc za Upominek

Dawno by świat ciemnemi zaszedł chmurami gdyby
go swemi nie oświecała uczynności z wspomnieniamy. A ni by
tak nie wdzięcznego człowieka ziemia na sobie chwycać
mogła, ktoryby serdecznemu kiedy wdzięcznu swym czyli
ludzkim miał przybywać twarzą. Trudno na sercu
zarażaiącym szkodzić chmurom kiedy ie to przez ważne
rozpędza światło. Niedziw że uczynności serca stuma:

cżem zowią, ktory nie nowina wielkie wiedzieć Arcana, gdy mię u was
ona taiemnych affektu processow naypierwszym iest mistrzem.
Domyślawa się JMość iakiey sztuka tym present u serca pownosci,
gdzie iasnym mu będąc kagańcem nigdy na pilnośnych JMci zaćmieć
nie przydzie usługach. Iasne przecz się zawsze było przyiaciołow
serce, iaśnieysze będzie gdy ego ta świeca y od krwi y od uczynnosci
będzie oświecała iasnosć, w czym iako JMci pewna Tey M.ci tak
miły ten dar biorąc sobie obowiązanem być sądzi. Dixi

Przy oddawaniu Marcypanow

Mało obłudna do siebie przyiaźn że w szczyrym sercu raz zgorz-
czała, lubo by na potym swoią affekt cukrowac miłością, nie snadno
iednak zgorzknialego nabędzie smaku. Szczera nas przyiaźn kie-
dy życzliwe sobie w sercu zasadzi nowo siedliny, chociaż na czas chcia-
ła w czym zazdrośna u szkodzić nie przyiaźn, z dawnego affektu
iednak nie potrafi zrazic. Doznał tego Jegomość P.N. bo raz u cukro-
wawszy na wszystkie dozwolnego życia lata serce, żadny gorzkości
się na potym nie spodziewa. Iako WM Panna ugruntowała w sercu
swoim affekt JMci że sobie smakowite w pociechach wszelakich szcze-
ścia obiecowac musi. Przeto ten affekt wzaiemnym affektem
słodkości miłości z słodyczą oddaie. Niech się WM Panno dostat-
ku chleba na wszystkie gospodarstwa swego czasy spodziewać, kiedy
na przodek swoie przyiaźn takiem tyskokiem zaczyna. Juz nie podobna
żeby iaka zawistna chwila serce zawziętego zrazić miała affektu, kie-
dy się z przodku w miłości dobrze zgruntowało: bo czego się iaki
statek z młodu napiie, tego na starość z niego nie wymyie. Chcia-
łbyś miłością obecny affekt rożnemi farbami y kolorami zatrzec y
zamazać chciał, przecię on przezroczysty przyiaźni kandor bę-
dzie iasnie wydawał promienie. Słodki iest ten cukrowy upomi-
nek, ale daleko słodsze chęci y przyiazne życzliwości. Dawno
z wiecznym zdrowiem obwarowany dar, iako pewnej dożywotniey
miłości prośbę oddaie, ktory lubo przecz się smakowity iest słodsze-
go iednak nabędzie smaku kiedy od WM Panny wdzięcznym
życzliwości będzie odebrany affektem. Dixi.

Oddaiąc Marcypany

Żadnym barziey sposobem przyiacielskiey miłości Candor wyra-
zić się nie może iako cukrową słodkością: iako albowiem cukier
na brzegach Lybieyskich zbierany za rożnym staraniem takiego
nabywa smaku: Nie inakszym sposobem ludzki affekt za częstym

pięcżolowaniem, za Wszemy usługami z wiązkiem miłości obo:
wiązany zostaie. Trzeba sławni Mędrcowie ze S. Małżeńskiego stan
owoc słodki uprzeymości przyiacielskiey przynosi, ktory by sama
tylko śmierć okrutną kosą zerwać y swoią gorzkością zarazić
miała. Jednak Jegomość P. N widząc wrodzie Jeyności P. N. tak
bacżne drzewo słodkości owoc wydaiące ten smakowitey upo:
minek, iako dożywotnego affektu prognostyk oddaie. Nie
wątpiąc że powodzybek więksi gospodarstwa WMP żadnego
amatoru nie przyniesie, ale raczy z przyiacielskiey miłości więk:
szych nabędzie delicij. Sławnego Affrikana kawalerowie za:
mek z ceklinu misterną sztuką wyrobiony na znak zwycięstwa do:
zywali. Czoby przyniecia WMPanno nic inszego niesie, tylko nie
dobyta serceca Zzbornemu obtorżą na ucałunkami, ktorey iednak Imść
orężem miłości dobył, y nad nią zwycięstwo otrzymawszy, w oney
nowo siedliny swoie założyl. Tego sobie uprzeymie życzy aby
przyięty do tego znaku zaspot mieszkania przyiacielskiego affektu
z ktorym na dobrą otuchę, dowiał. Dixi

Przy oddawaniu Pierścienia

Bym nie miał Jmć P. N przyobiecaney chęci oblubienicy swo:
iey dzikiem nieodmienney miłości świadkiem oświadczal, tedyby
sama chęć wielką pobudką była, aby miłość swoie tym pierwsz:
chnym znakiem przeciwko W. deklarował. Atak lubo iusz
przy obiecanym większey przyiaźni przydatkiem tym mogł affekt
WM ukonwenowac, nic iuż więcey u siebie droższego niemaiąc nad
ten upominek: Owoli iednak tym pierścieniem, iako pewną sze:
rości probą wzaiemną sobie WM miłość obowiązuie, życząc aby
ten końca y początku niemaiący, wiecznosci konserfekt wzaie:
wszy całą miłość wieczną, Jeomu wraie mnie oddata. Naco y
siebie obowiązuie, y tego sobie uprzeymie wespot z WM życzy aby
P. Bog sam wolą swą tak sczęste a nigdy nie rozerwane, raz
przytkniętey wiary WMć towarzystwo związał, y obfitą łaską
swoią, y pomyślnemi pociechami błogosławił. Dixi.

Responsoria.

Obey szczerze sądzi się iu dobrze Jeymć narazwiązy raz ku sobie
affekt, y serdecznie dosiwiadczoną miłość, niepotrzebowała tego,
żeby ta uprzeymość przez upominki iakie była oświadczona.
Że iednak im więcey gospolicie wnętrzny affekt przez ze
zwierzchne znaki zwykł się wydawać wzaiemnym sercem, y
zarownie uprzeymością taką iaką iest postany przymuie, iakoby

zadatek iaki pewney kuscie miłosci, barzo wnim cęnę y wagę affektu JMci antireligodarunek [illegible] zacnięce. Tudzież teraz wdzięcznym się być upominku tego pokazuiąc, prosi, aby one, raz wybrawszy swoię y miłość przyiąwszy, y przychęci swoiey nigdy nie wypuszczał. Dixi.

Przy oddawaniu wieńca

Wiele natym naszy uprzeymemu affektowi piękną barwę według stanu iego przysposobi. Teraz tak ludzie pospolicie prawi iako widzę. Niebyło nas tey polityki gorne niebo, y czasow żadnych zawod okręgow niebieskich, po rozgrzaney podziemnego mrozu ziemi, pokazuie nam porządaną wiosnę, wdzięczne y wonne fiołki. Pierwszy też więnie Matce naszey na głowę kładzie, ypod wesołą rowniankę wszytkie drzewa iakoby na zmowny stworzenia pospolitych prezentuie. Nie mogł żałobniey szy barwy affektom swoim przybrać JMć PN. nasze wonnie ią, zapieczętowana a chociaż vino vendibili non opus est hedera, aby iednak nigdy nie zwiędły affekt miedzy WM mieysce miał, hoc symbolo iako pewnym zastawą oddaię mie się. Niebieskie gomię zdzkanie, y nigdy nie zwiędnie żywy concordia conventus będzie zaponorą Bożą miedzy WM. Benedicat coronis anni WPan wszytkich wiekow, wpracowitem gospodarstwie za iego łaską y błogosławieństwem iego świętym odmienią się zarane y rozmarinowe wieńce in spicas, woniejące rownianki wgęste snopki. Nasze bo interea vota WM expectatia zwielkim oczekiwaniem będą oczekiwać.

Respondens JMć Sponsa

Nigdy nie uschnie ale zawsze świeża y zielona będzie uprzeymość dnia dzisieyszego zręczowana. Wiernia tego żadna przeciwność, y nayostrzeysze niebezpieczenstwie albo przygody nie zrażą; nie tylko podczas pogody gdy pozwolnego schowania Zephyri zawieją: ale też chociażby twarda zima, y ostry mroz nie fortunnego Aquilona nastąpił, nie zważy tak pięknie rozwiniętey przyiaźni, aż do żałobnego cupressu zawszego nosić będzie tey WMPN. dopiero kiedy głowe nieubłagane Parky uięmię głowe nachylą, winnice przyiaźni testamentem miłości nikomu innemu tylko wmu samemu zostawi. Dixi

Sponsa petitur Nomine Sponsi.

Zawsze tego zaprzyiaciela dobrego miano, ktory samego siebie raz przyiacielowi na dożywotnego sługę oddawszy, umiał ad amicitiae hiperculum innych przywabiać, y dobrać do dobrych przyiacioł a mitych gościow wdomiech nemu gospodarstwie swoim. Esti li numero amicorum zawsze iabyc pragnął WMPanie. Poczuwałem się wpowinności moiey, zawsze się odo stawiać aby wiele innych

Lignis humanitate WMPanu natak śnacz nychleb w dom WMPana przychęcił. Daleko miedzy obcemi słychać o WMPana ludzko:gia ita excellis ze wszystkich dosięgnie arcano quodam illi:cio pociągasz. Owie rates ochotą swoią gospodarską wrota y razem całe nam te gene sincentatem zobopólną sparo polską, że ci co radzi chleba WM kosztowali in recordatione grata zawsze wnim smak mieli. Oprocz iednak wielkiey ochoty y ludzkości iest w domu WM jeszcze ludzkich y affectow kosz:towszych magnes, ktory do progu WMP. na dowy wotnez usług y rąk oddayną przyiaszn nie tylko po bliskich ale y po dale:kich przyciąga. Choćby WMP dobrze drzwy zamykał ko:łatać każe, Masz WMMP swię tego wychowania, ywszyt:kiemy przymiotamy slacheckiemy y chrześcianskiemy uposzyt lejo:waną w domu twoim Drianną. gdy na iey nabożenstwo święte obyczaie skromność, urodę poglądasz rzeczysz sobie affektem onego cia, aby tak wstydliwą wespolis, tak nabożna su:diti naczela, gdzieby bespiecznie naturam et paternam do:tem schować mogła. Życzysz sobie tego, aby ten iedyny Phoe:nix z familiey swoiey iako ptak gniazda wyleciawszy miał gdzie bespiecznie usiąć. Tego y ia WMP uprzey:mym affektem życzył, posylatem czesto iuzy miedzy ludzie szu:kaiąc takiego, na ktorymby się desideria WM y osobliwe Oyco:wskie vota nie zawiodły. Jeżeli kiedy temu czasy trzeba wiel:kiego braku że wszeno rozeznać, ponieważ tak ubodzy iako y bogaci, tak źli iako y enotliwi iednako się piszą, y ktoby się albo samemi oczyma znic chciał niedobrzeby przyiaciela doy:rzał poniewasz frons oculi vultus persaepe mentiuntur. Przyia:chałem w dom WMP cum novo hospite, a były pierwsze oddanie usług iego w domu WM byłomu pierwszym stopniem do dalszych usług y powolnośći. Tak rowuniem że dzesiero pode progi WMP prze:stapił, wynawasz WMP ex hac indole wysokiem roszadkiem, ie:żeli iest ad mensuram expectationis WMP łurodzony IMć iako to w szczęściu Zywa wszytkim nam iest wiadomo. Niechce ie:dnak ex hoc loco communi singularem iego dexteritatem et varias virtutes zalecac, boię się żeby zła suspicia dmie in im:portunam nobilitatis commendationem nie wgrawita. Przynosi teraz PN w dom WMP. powolność synowską, nie za nabytego y kupionego przyiaciela znac się chce ale za dobrowolnego sługę y miłuiącego syna. Masz WMP powolności iego y stateczności

w przedsię więtszey impressie, nam communes amicos dobrze ośiadłych
widzisz: A długo nie zawodząc szusze verbum consolationis. Dixi

Przy oddawaniu Pierścienia.

Cokolwiek może być w afektach Imci P. N. sercu życzliwemu przyja-
cielowi nayskrytszego, z nim tym się nie kryie. W. M. Pannie daie wię-
cey pierwszy ten upominek. Alexander wielki Krol Macedoński Ae-
phestiona przyjaciela swego serdecznego mimo insze fawory swoim
pierścieniem, miłość swoię przeciwuiąc udarował, chcąc tego po-
kim aby zapieczętowane usta signetem Pańskim, nikomu się sekre-
tow Krolewskich nie zwierzał. Przychodzimy dziwny pierścień
Krola drugiego, ktory ile razy diamentem ku sobie obrocił, wi-
dział to wszytko co się przed nim y za nim działo, a sam się od oka
ludzkiego ochranił: kiedy zas ynaczy pierścień z kamieniem obrocił
nic nie widząc sam od wszytkich widziany był. Nasz W. M. Panno
przezroczyste affektow zwierciadło w tym pierścieniu Imci ku sobie,
nikogo innego w tym krysztale nie obaczysz, wszytkie inne obradki
przed tobą zgasły. Carol wielki Cesarz Rzymski w pierścieniu
swoim miasto kamienia drogiego misternie wyrobiony zegarek
nosił, ze wszytkiemi sztukami, zobrotami, wybianiem, y zkazowa-
niem godzin. Wszytkie życia swego szczęśliwe momenta, y minuty Imci
P. N. sercz złota obrączka zawiązawszy W. M. ochotnie ofiaruie.
Będą da li Bog wspolnym pomieszkaniu aurea saecula, ktore dni
y godziny, złoty ten sygnet obiecuie. Na nieśmiertelne się poce-
chy w nim zaniosło gdy te symbolum aeternitatis od obieczanego
od Boga przyiaciela w przeszczym affekcie W. M. przymiesz. Dixi

Przy oddawaniu Marcypanow.

Przecz ten wszytek czas, ktorego dilata desideria Imci barzo
długo pracowały szukaiąc przyjaźni W. M. M. Panno, oto się starał
zawsze, aby wszytkie powolności swoie iako naylepiey ukwalifiko-
wał, y usłodził. Wiele przysmakow wyśmienitych to ieł na te
blandimenta Comestico petitescotico apparatu wszytkie swoie
chęci zaprawiał: wysokie urodzenie, cnoty Chrześciańskie, sławę do-
brą, slachecką conditią, zachowanie miedzy ludzmi poczciwe, y wszyt-
kie inne illecebras gustus actom y affektom wmiłszez wszelkiey
przysady nieszczerości presentował. Mogł iuz tego Imć P. N. być
bespieczen y pewien ze bez condimentis prawie ad gustum amicitiae
siebie samego luteporował. Jednak ze amor we wszytkich nas iest
ingeniosus, radby się we wszytkie fason y gustus przemienił, odmie-
nić barwy iako Protheus, y co od Chameleonis Naturalistowie

powiadaią wszystkie kolony naszę bierze. Może się WMPan:
no na wszystkie czasy gospodarstwom swoiego dostatku chleba
podziewać kiedy nayprzed takiem biskoktem gospodarstwo
swoie JMP N. zaczyna. A lubo ci którzy bonum vinum
ponunt primum, daią na potym quod deterius est, iednakże
na gospodarstwie potym za kwałtym potem pracowitego gos:
podarza sawnie chleba aż do nowego. Szczęśliby tedy szczę:
dzione fata wyschłym karmić chciały sucharem będzie wiel:
kie famis lenimentum ex participio spolnego łaknienia. O
szczęśliwości rękodaynego przyjaciela słusznie bo trzymać
WM może że odrobiną iedną dzielić się będzie, y owszem
sobie od gęby odeymuiąc WM żałować nie będzie. Dixi

Respondens N.ie Sponsa

Chociasz w Kościele maią przyiaszn przysmakow, nigdy
iednak lepiey się nie udaią y nie przydaią ładnie do smaku
iako gdy się samemu sobie zaprawi. Szkoda by tego do zło:
ta Ogey kwiśiec przysadzać tego z tego miłości postacay
tego z tobą przebest się iescze barziey cukrowe. Nie
potrzeba miodu cukrem temperować, o czy tylko
kwaśne y gorzkie rości słodyczą saporowi accomo:
dować zwykliśmy, iednak że glancu swego złoto
przy srebrze nie traci, chociasz contraria penes se
posita magis elucescant. Dosyć słodkie y wyborniey:
sze fawory WMPana maią duszay, ex suis Bellarys
więcey smakowitego saporu nad wszystkie cukry
stoliże WMPana wydaie się sincerus animus po:
kazanie potrzeba samą sub hoc symbolo że napotym
żadney gorzkości y zakwaszonych disgustow bać się
nie potrzeba. Bo u WMPan tego pewien że te
wszystkie dulcory Jey M.ci nie obrokaią się w woni

Przy oddawaniu Wieńca.

Teraz ięg zbierze rozkwita przyiaszn JMci P.N. aiusz
mile wonnieiących w tym zacnym domu przymiotow
zapach WMPannie zakarnie się dnia duszky, zege
z sercem swoim abyś nie wzięła affekt y sprawiedli:
wości uznała. Wiedział o tym JMci P.N. że nie
mogł lepiey rozkwitłego affektu swego wonności
wyrazić iako tym wdzięcznym z kwiatek uwitym

zielem. Rząd y starożytna Polityka chcąc przyjaźni nigdy sta:
rości nie używającej, orszom lwaskim odmalowane stawiała u stra:
wnie kwitnące ziele. winnice nigdy nie więdnieiące upleciono.
Iż tak wieszę zacnym familiom z których splendorow y wdzięcznych
w krzesełszej pospolitey a oto ten wieniec dalszą ozdobą swoią wez:
mie; w którem zawsze y nieuschłym kwieciem nadobnej niepo:
mierzone wdzięczności zapach wydawać będzie. Na ostatek
rath żyszę y omniwię, w żadna przeciwność nieprzyjaźney
fortuny onego nie użyie: Lecz jako król polski N. na kolu:
kmie wyszczuwionemu wieńcu napisał: Adhuc perseverat: wore s
iesdosze trwa. lubo zewsząd przeciwne wiatry s szumem szto:
im nawięcey następowały. Zarowny y temu wiencowi napis
będzie, tym śmiele mówiemy dufac im bespiecznieyszej zacho:
wanie to jest wprzyiaźni y w sercu W[M]Panny znaydzie. Dixi

Responsio.

Nie płodnie WMPan ściesząc swoy affekt z przyiaźnią IMPan:
ney N. naposzed z tego kwiecia perpetuum przyiaźniey florem obie:
cujesz, a potym depenculorum immunitate zdod koroną jako subscri:
bo. twierdzę. Zawsze w familie nie zwiędłym kolorem kwiecia
swego koronę Polska zdobiły, y ludzie rycerscy niebespieczeństwa
na oyczyznę następujące pierwszemi swemi rąk oręża nie przy:
tęmaną zatrzymali. IMPanna N. oddać się obo będzie przymu:
iąc te kwiecia od IMPana N. aby zawsze żywym kwieciem ozdo:
biela tę winnicę, a nigdy nie zwiędłymy wiankami wstydu Panieńskie:
go perennitatem koloru iego rumieniła. A w tym bardzo WMPan
owierzdnic masz mniemanie swoie że przyszłym kwieciu inimica stara:
ca przykrości nie przymięszczą. Dixi

Przy oddawaniu Marcypanow.

Á gdy pierwszych kleinow przedrożony Saphir naszyzey zawrze:
szony nosząc przeglądał się zawsze jako we zwierciadle nay:
pięknieyszym wybranie prawdy, na tym kamieniu wyresowanym
mowi Alianus. Ile razy, na upszeyme przyiaźni klejnow wey:
szy tylemi zewszystkim domem swym zawsze obaczy prawdy o:
braz szczero przyiacielskich usług. Pewna rzecz że tam nie
może się zawieśc noćie tu na rożnym słodyczem przyiaźni, gdzie
rząd odprawuie, nie może kolorowany affekt z szczerą swoia:
natey probie się popisac, gdzie nieprzyzwana upszeymość serce
swoie gruntownie zasadziła. Niema tam miesca nieszczerość.

rożnemi kolorami obłożony animusz, gdzie szczera zawięz:
tey chęci cukrkość głęboko się zapuściła. Widziała Jeymć
y widzi dnia dzisieyszego tey szczerości nie obłudny affekt
gdy z szczytym cukrowey słodkości upominku, słodką zawsze
a sobie szczerą chęć Jeymć upatruie, ktorą sobie zawarciąc
na zabawę smaku swego z rąk tych szczęśliwości przyiaciel:
skiey swiatkow wdzięcznie przyimuie przez mię podzięko:
wszyscy na też przysmaki prosi, życząc aby tey wszczęśli:
wości, y szczerey affekt miłości w tym nieodmienne powięzły
obronić raczył: Dixi.

Oddaiąc Wieniec.

Pragnący szczęścia, y przychylney sobie fortuny człowiek, wię:
cey życzyć nie może, iako gdy przyiaciela takiego ma, ktoremu
w rożnych lubo szczęścia lubo nieszczęścia razach bespiecznie
dufać może. Daliby byli wiek naywięcey rożnych skarbow
Syracusańscy Tyranowie, gdyby tak szczęśliwych przy swoich
dostatkach mieli towarzyszow, y przy ktorych nie potrzebe:
ba było aby niewierne same corki kredencować Oyca swego
wielką bojaźnią zdradliwey posługi, miały. Jako bowiem
raz Jerozolim grubem wałem opasane mury niedobyte wię:
ze zamki, obronne y fortece bespiecznie stoią, tak gdy człek
towarzysza wiernego y sobie przyiaznego nabędzie bespiecznie
z nim iako zamurem tey potrzebniey szym żywot swoy pro:
wadzić może. Prezentowałbyś z takim affektem przyia:
cielowi Krol N.N. ktory nie tylko sercem dle y wymalowa:
nym kunsztem wyraziył gdy sobie wieniec z sercem uwity wo:
rąz przeplecany namalował z tą inscriptią: Prius mori quam
fidem fallere. Wdzięczną, stateczną, nieodmienną chęć y życzli:
wości swoi przyiacielskie Jeymć nie malowanym albo rzeźbio:
nym, ale tym dzisieyszym przez mnie, posłanym wieńcem z śli:
cznych kwieciow y ziol kunsztownych uwitym z ktorego
się szczerego affektu y miłości zawiązkey probe stawie, czcią:
c ciąc Prius mori quam fidem fallere, pierwey kosą żywot
ten do szczęsny zawarłszy, niż wiarę albo przyiaźni szczyrą
naruszy. Przez mię sługę swego y przyiaciela zespołu
prosi aby tak wielki zacnego affektu argument był

przyięty: o tym nie wątpi iż tym głowę swoię Koronuiąc własce y przyiaźni Jch Mci chowak a ten okrągły wzaiemnego affektu docu: ment w sercu bardzi swoim nosic W.M. Panna będziesz chciała. Dixi:

Oddaiąc wieniec podczas zimy

Nie patrza na kalendarz, ani smrozem zważonemu folguie czasowi komu przyiazn miasto wiosny swoie wiie na głowę wience M.Mcia Panno! Umie w tym niebo usługowac kochankom, których wrodzona w wszystkie mierzli wości niebu poswięca róża. błędnieią gwiazdy kiedy księżyc na schodkie, więdle więdnieią gałązki kiedy przeszuszcha. Nie niebu powiezzątych rownian kach ieśli sila Panienska wiary postępkamy nie okrywie cnota zbłądnieią y same serca ysad: liwości ieżeli blady księżyc naiasne swym promieniem rzuci affekty. Nie więdłą uważaiąc Jch M Pan N przyiaźni W.M. Panny dukszey w tym symboli wie wieńcu widząc ich nie insze zawio: sna Cwyszka mowię ludzkość W.M. I podczas zimy miała rodzi: kowrecia tylko takie z ktorych by sama rospreża przyiaźn. Dobrym zarste Jego M. ugadza fortelem, kiedy ten W.M. przyszyła wieniec, ktory z samych uwity życzliwości, tym miliey przyięty by bedzie im chętniey laskawe przyięcie dozgonnego odbierze przepleta: nia. Dixi

Oddaiąc Wdowcowi Pannę

Dopiero ten z powierzonego sobie wypłaca się naturze kreditu, kiedy się na cały zwrot iuż nie zna drzewa ale z samym zadtura przyiacie: lem. Wszyscy wprawdzie są dłużnikami, wszakże ten tylko dług placi kto w stan ś. wstępuie Malżenski. Naturae id restituere debe: mus quod mutuo accepimus, utpote vitam alys dare, quam nobis Pa: rentes nostri tribuunt. Wypłata ten iuż jako widzę dług J.M. Pan N. kiedy na odarte sciany domu swego nie chcąc patrzyc, ktore swym pobożnem zesciem sławna niegdy Jmc Matronka obernila dus sobie dopierwszey osoby JejMci Panne N. obiera. Trudno y bardzo ciężko na rozwaliny w domu rzucać okiem, ktore pozi: bycia uczyniła przyiaciela. Qui uxorem ducit ejus domus est perfecta, qui dimittit amissa ejus non imperfecta modo sed mutila est familia. Zatym gdy iuż w ten dom wprowadza przyiaciela dom wszytek wysokością odatria zasny. Kiedy w szkołkach

wielkim szczęściem ustawą Salamis onego rozprzestrzenił ziemi cę Państwa wygraną iuż znaczną nad nieprzyiaciel: em otrzymawszy w którym do swoich powracał mieszkańców. Chcąc mu oni Obywatele wdzięczności znaki swoym odwdzięczyć: znakiem Boga którego uważano Honorem ze złota przyozdobio: go z całego srebra ulanego złotą tylko maiącego ręką Królowi oddali. O którym oddziaływaniu wdzięczny effekt Pan sercem ta: kiem oddał życzliwość. Hic Deus totam manus suis naturam sin induisset Honor, aurorem totum ac vero nos habuisset. Ten Bog gdyby naturę tey ręki na się wszystkę przeformował którą mieyssce by u nas osiągł mieście. Co podobnym sposobem wszakże nie inszym się przytym dzisieyszym akcie wyraża obrazem po z hol: dowanym przyiacielskim sercu, które iuż W.M.Pan iako rownie: iaką odbierasz niewolą, nie iui kto cudzy ale sama ustna oso: ba IMPanna N. wzaiemne sobie oddaiąc wiekuisty hołd przy: iaźni przyiaźni. Szczęśliwsza teyże nad onego Boszka, bo nie biedną ręką złotą ale wszystką iako złota pełna w dom W.M.Panno wchodzisz, złotą nie od rzeczy nazwana iest wolność która nie innych tylko złotych umie pielęgnować synów, tey dziedziczka iaśnie iest taki urodzenie a daleko znaczniey że przy urodzeniu wychowanie, y lubo siła należy przodki przypo: mieć, a wszakże inane est et nudi nobilitavit genus taleście od szlachectwa golego rzeczą iest prożną y nikomą. A zatym chwalić kogo z samego urodzenia albo z krwie starych przod: ków maiey u mądrych chwalebno wszystko bywa. Zaczym y ia lubo tym szeroki miał do wywodu przechwalnego domu tego plac, wszakże wiedząc iż cadavera ambitione frigen: tia laudibus niemogą animari. Ale gdy ich złotą chcę wzbudzić pamięć żywą w tey zacney Pannie uznawam osobę która na iey godne nieba, bo nie ziemskie gdy szpanieńskie poglądam przymioty, złotą iey mądrość, rostropność, urodzi: wą powagą, która iako blaskiem iakim serca umie przeraża tak takim wdzięcznym uwodzi pozorem. Tuszymy tedy so: bie że tę złotą z rodzicielskich od tey zawody rąk W.M.Pan osobę celniey się wynaydziesz sercu mieyscie. Dixi

Qua sponsa petitur.

Taki wchęci wielkiey tak iako y wspaniałey familiey sobie IMść P.N. zasmakował, iż iuż dali zamysłowi wiecznie po dziś

dzien pozdnych niemocą pokrywać, zapowodem Boskim y iego przed wieczną ordinatią. Albo bo wolna życia na swiecie elekcia y wybor dany iest ktoremu się ledwie z przeciwnie moze JMPan N. stan sobie Małżenski upodobał, y drogę do WMM od Boga pokazaney maiąc po znajomości większey y chęciach dobrze doznanych sobie omiłości y łasce WMM. tuszy. Bo ieżeli uxor solum ardeo ktemu zby takową skłonność serca y gorący affekt kupideracney familiey WMM przypisać, ktorey JMPan N. nietylko usługować, ale y nierozerwanym węzłem spowinowacenia z nią się złączyć przez nas sług y przyiaciół swoich usiłuie. ieżeli wiekuistem towarzyszem elekcia od Boga znać że nietylko affekt, prośby nasze do WM ale temu ktorego w ręku serce ludzkie, iako nas tak y animusz JegoMu do obrania przyiaciela dożywotnego w domu WMM ordinował. Zwięc że iuż przez kilka razow doznał wzaiemney łaski y powolności WM. ktorą iako nappotrzebniejszego przewodnika wziąwszy śmie kleynot domu, pociechę rodzicow a nierozerwanego przyiaciela dziś u WM żądać y z pokorą nayniższą prosi. Nie ujmuiąc pociech Rodzicom ale y sam ten tytuł rodzicow chce brać bo nie tylko sługą ale y synem do wszelkich zamysłow szczerochętnym zostać. Przytym na omiłości y łasce WMM udawszy oko na urodzenie zacne, cwiczenie dobre młodych lat iego y zachowanie miedzy ludźmi onego znamy pospołu przyiaciołmy iego sobie ochotnego sługę do końca z niechodźcie WMM. zechcie y tego za towarzysza wiecznego corki swey przymuiąc w łasce y miłości chować będą raczyli. Dixi

Oddaiąc Wieniec.

Gorna ona dwunasto obrotnemu Monarsie postrzeżona na Horyzoncie Niebieskim Panna za naywiększy zadatek faworu snopek kłosow oblubieńcowi swemu niosąc ofiaruie, Conterfekt Ziemskiey symbolizuie ceremoniey ieżeli ofiara kwiatkow na Hemisphaerium Niebieskim wdzięczna y przyiemna zostawa, toć na ziemskim Amphitheatrum wpogardzie być nie powinna, wszytkie czyny, wszytkie bohatyrskie dzieła, y same pierwiastki przyiaźni Laurowey kwieciem koronować się zwykli. Tym idąc sposobem JMci P. NN. na dowod wiekuistey przyiaźni tą koroną zdobi skronie WMMPanny wieczne usługi swoie oddaiąc. Oraz upraszaiąc życzy z iakim całkowitym szczerym affektem iest ten conterfekt postany wiekuistey przy-

WMMPannie, aby takimże był od WMMPanny przyięty.

Mowa Pogrzebowa.

Sławna geniuszu y rozumu Smiertelnego Mistrzyni gdy złoto gorącego niepomrzebuiąc Woru, mosiądzym nienrettum godziny nika wyraża nam Cyfrę, iż iesteśmy próżney Expectati wy baldekinem nakryci nas naucza MMPP. Bo lubo my wspaniałą z szczęśliwym Szczęście animusem na niebosię po czynaiuz biac, lubo na świecie szczęśliwości y długiego po życia granice na wieki sobie zakłada, iednak nieszczęśliwa nym podstonaczynych mutek hanem, do grobowey mogiły in auspicato exitu zaprowadza. Za pewnieśrednym słońca biegiem ab ortu in occasum Sidera rapiuntz, że każdym dnia niewielkiego raptem poranek przemiia, a namieysce dnia nayka puić, noc okropna, za każdym uciekaiących godzin punktem deminitur aliqua Pars Vitae nostrae, albo dzieciństwo albo młodość tracimy, albo dorosłych sił y mężkich Lat odbiegamy, albo Lassam et plenam Senectutem która spe ominia in orium restem miała u grobu z siebie zrzucamy. O próżne nadzieie ludzkie! O daremne Expectatiwi. O Zyste od porosłu a pozostałe nadzieie porywistey obrocie. O wysokie wolętach y grandeciach świata tego zafaczone myśli, które iako crescentis et decrescentis Lunae imago prędziuchno zapadaią. Wyraził to ieden który malo wał Spherę świątowey podobnę circumferentiey, w którey Niebo górny, Ziemia dolny plac trzymaiąc, pewnemisię spinały Liniami po których Snowałasię y wiz błędko nie bieskiego Hemisphaerium miała wrońka, nie dosyć natym maiąc że tak długo żyiąc domy y komory buduiąc prowiant zbieraiąc nie leniwa w łocy tak się zmianala Lecz iesre chciała iakoż strukturę na Niebieskiem zakrząc Słońcu, ale wnet Niebogą wtey operaniey niebieskiey przychodzi

w desperacyą gdy takowe odbiera edictum Brevis vita magna
nimorum. Żywot krotki y mrowce pracowitey, gdy tey dalszey
y tey szumnym fantazyiom szerzyć się nad zamiar nie dopuszcza
Tymże kształtem w ozdobach y przymiotach przystoinych piął się
ad altissima grad w Oyczyznie wprzód Majestatu Bozkiego
pokornie błagaiąc, potym świata wszystkiego uzyskanego favorem.
Zarabiał sobie którego przez wrodzenie swego parentella
iako Wszystkim WW. Mciom y w cale iest dobrze wiadoma,
tak żadnego niepotrzebuie Comentu. Zarabiał na łaskę
Panstwa gdy wiernego poddanego oddawszy tribut J. K. Mci
Panu Swemu Mciwemu nieustaiącey usługi wziąwszy na
się obowiązek aż do ostatniego życia swego kresu, filem erga
Principem et debitam observantiam. I gdy się iuż zdał za-
pędzić in gloria sempiternum cursum, ale bo wszystko zwią-
zała z prochem ona która wszystkich z pychnie y gruntownie
nikomu na świecie zamysłom niedopuści. Brevis Vita
magnanimorum. Uderzyła piorunowym granatem w serce
dniow. których grono dnia obitu skłoniwszy rozprzęgła
rozkwitłe dni [illegible]. sc. sc. Stąd wielkie zaukontentowanie
tego. Scenę feniçą coronatis WWMMc MM Panowie
[illegible] gdy [illegible] Metamorphozowany
[illegible] przybędzie. Na który pokornie wielce y uniże-
nie ~~WWMM Pp. upraszaią.~~ J. F. [illegible] Kal Cyłko
~~[illegible]~~

wrozmowa Duszy z matką

Bolesną

Serce me sliczny Jezu
omnia

O

D

Possesor est
Hujus Libri
Gaspar Andrzejczyk

36